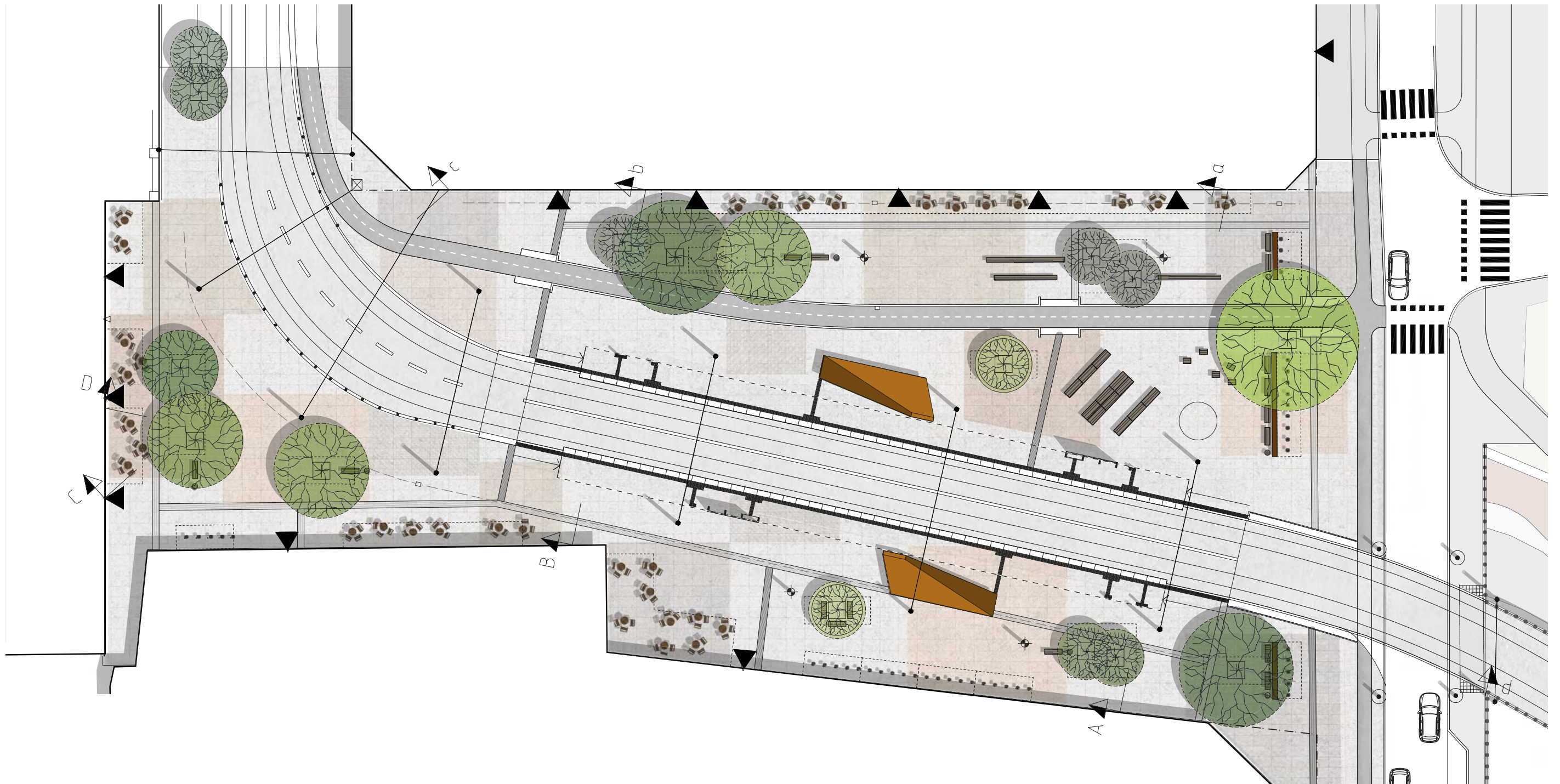

JAN STENBECKS TORG I KISTA MED HÅLLPLATS FÖR TVÄRBANAN

PROGRAM FÖR TORGET

Medverkande vid anpassning 2020

Trafikkontoret:

Katharina Holmquist, Landskapsarkitekt
Lovisa Strandlund, Trafikplanerare
Lotten Svedberg, Trafikplanerare
Neil Ross, Trädexpert
Emil Uman, Belysning
Björn Johannessen, Drift

Trafikförvaltningen:

Projekteringsledare: Lovisa Näswall
Landskap: Eva Åberg, Lovisa Säretun, Tuba Kolat, samtliga Treeline
Mark: Björn Lundberg, Lisa Hjern, båda Kreera
Arkitektur: Erik Griffiths, Johanna Hellström, &Rundquist
Trafik: Johan Wahlstedt, Ramböll
Spår: Juan Pulgar, Ramböll
El: Göran Granquist, Afry
Planer och Avtal: Håkan Hjelm, Trafikförvaltningen
Samordning: Fredrik Lindgren
mfl

Medverkande 2016-2017

Trafikkontoret Stockholms stad var beställare genom:
Lovisa Strandlund, trafikplanerare.
Ulrika Petzelius och Jean-Louis Dessalles, landskapsarkitekter

Konsulter:

Sweco architects AB
Landskapsarkitektur och gestaltning: Christina Sellberg och Olivier Vinet.
Ljusdesign: Anna Waernborg och Monica Zuniga.

Rundquist arkitekter AB

Utformning av väderskydd: Erik Griffiths och Delia Moldoveanu.

Kontaktperson för Trafikförvaltningen: Kalle Tomczak.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND	3
BESKRIVNING AV TORGET - NULÄGE	4
BESKRIVNING AV TORGET - ANALYS	6
TORGET MED TVÄRBANA - KONCEPT ETT TORG SOM HÄNGER SAMMAN	7
FUNKTIONER - UTFORMNINGSPRINCIPER	8
TORGETS BESTÅNDSDELAR	10
PROGRAMSKISS	11
TRÄD OCH VÄXTBÄDDAR	12
TRÄDFÖRSLAG	13
MARKPLANERINGSFÖRSLAG	15
SEKTIONER	16
BELYSNING AV TORGET	20
KARAKTÄRSFULLA VÄDERSKYDD	23
FORTSATT ARBETE	29

BAKGRUND

TVÄRBANAN I KISTA

Jan Stenbecks torg, som är en viktig knutpunkt i Kista, kommer att kompletteras med ytterligare ett trafikslag genom att Tvärbanans Kistagren kommer att få en hållplats på torget.

Spårvagnsspåren kommer att korsa torget diagonalt och dela det i två delar. Större delen av sträckan över torget kommer att utgöras av hållplats med plattformar, väderskydd, stolpar med trafikinformation, belysning och övrig utrustning.

Staden tog 2016 fram ett gestaltungsprogram för torget, med delaktighet från Trafikförvaltningen. Programmet syftade också till att lösa de problem som finns på torget med den nuvarande utformningen. Sedan 2016 har förutsättningarna för tvärbanan ändrats och behovet av djupare utredningar av torgets förutsättningar har ökat.

JAN STENBECKS TORG FÅR NY UTFORMNING

Torget karaktär ändras helt i och med spåren och hållplatsen. För att möta de nya förutsättningarna och för att komma tillrätta med de problem som torget har idag kommer det att byggas om helt och hållet.

Programmet som togs fram 2016 redovisade Stockholms stads krav och önskemål om hur torget skall utformas.

Det justerade programmet som föreligger är en justering av programmet från 2016 utifrån nya förutsättningar och nya kunskaper. Gestaltningkonceptet är alltså detsamma som från 2016 av Trafikkontoret Stockholms Stad.

Nya förutsättningar är bland annat:

- Nytt spårläge på torget i och med ny sträckning via Hanstavägen.
- Justerat hållplatsläge på grund av det nya spårläget på torget
- Anpassningar till underliggande konstruktioners fogar.
- Inga bussar ska trafikera torget.
- Enkelriktad biltrafik över torget (endast trafik från norr mot söder)
- Nya placeringar av träd med hänsyn tagen till tillgängligt utrymme för växtbäddar på bjälklaget.
- Trafiksäkerhetsaspekter
- Återbruk av befintligt material och utrustning i möjligaste mån.

GENOMFÖRANDE OCH TIDPLAN

Trafikstart för tvärbanan vid Kista är 2023. Detta gestaltungsprogram ingår i planhandlingarna som ligger till grund för den nya detaljplanen för området. Samrådet beräknas ske under vintern 2020-2021.

Under våren 2021 kommer en systemhandling att tas fram vilken sedan kommer ligga till grund för anläggandet av torget.

Tvärbanan genom Kista.
Jan Stenbecks torg är en viktig knutpunkt.

BESKRIVNING AV TORGET - NULÄGE

TORGET ÖSTER OM KISTA GALLERIA

Jan Stenbecks torg ligger öster om Kista Galleria. Det är en knutpunkt med tillgång till både bussar och tunnelbana och utgör en av de viktigaste entréerna till Kista arbetsområde som utgör större delen av östra Kista.

SPRETIG BEBYGGELSE RUNT TORGET

Av de byggnader som begränsar torgrummet är Kista Galleria den lägsta byggnaden, en svart låda i två plan, med sluten fasad. Det flesta bygganderna är kontor eller för kommersiella ändamål av olika höjd, med olika fasadmateriell och ofta i olika grå nyanser. Kv Skalholt planeras för bostäder i framtiden.

KISTA SCIENCE CENTER KASTAR SKUGGA

Torget södra del skuggas av Kista Science Tower som med sin höga glasfasad gränsar mot torgets södra hörn.

NYA BOSTÄDER VID TORGET

De kommersiella byggnaderna och kontoren runt torget kommer att kompletteras med bostäder när kv Skalholt mitt emot gallerian byggs om. Planläggning för ombyggnad till bostäder med smålägenheter (eller hotell?) pågår.

VIKTORIA TOWER I FONDEN

När man står vid gallerians entré och tittar österut längs Kistagången har man Viktoria Tower med sin typiska glasfasad precis i fonden av den långa gatan.

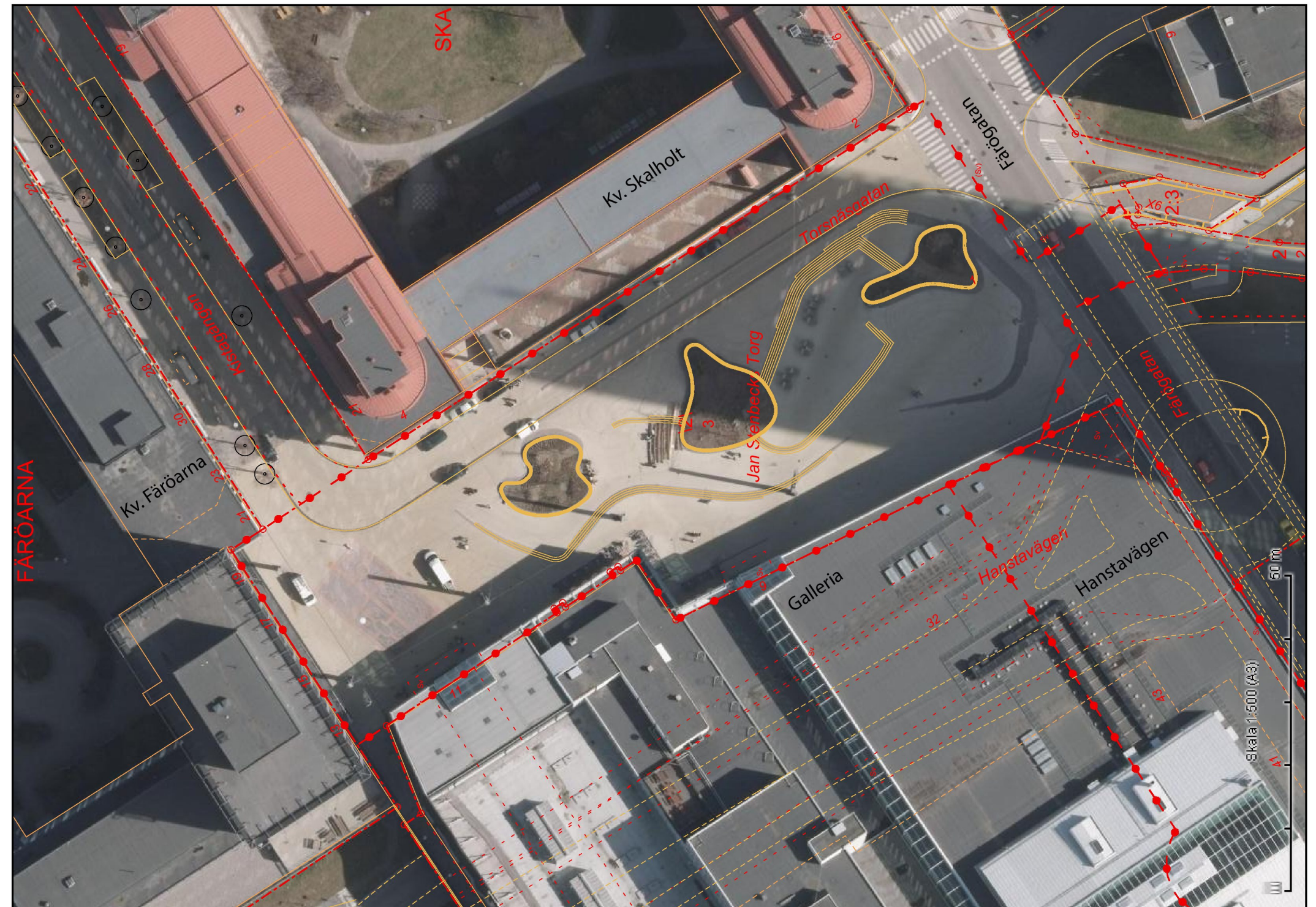
UTFORMNING MED TRAPPSTEG OCH NIVÅSKILLNADER

Torget utformning är resultatet av ett parallellt uppdrag och färdigställdes 2010.

Centralt på torget finns konstgjorda nivåskillnader med trappsteg och med tre planterings-kärl i jätteformat som ligger som vegetations-klädda öar på rad.

JAN STENBECKS TORG I KISTA- Program för torget

Trafikkontoret, Stockholms stad + Trafikförvaltningen, Region Stockholm
2020-12-14

Flygbild över Jan Stenbecks torg. Lägga märke till skuggan av Kista Science Tower till höger i bilden.

Spretig bebyggelse runt torget

Färögatan gränsar till torget i söder.

Torsnäsgratan avgränsar torget från Kv Skalholt.

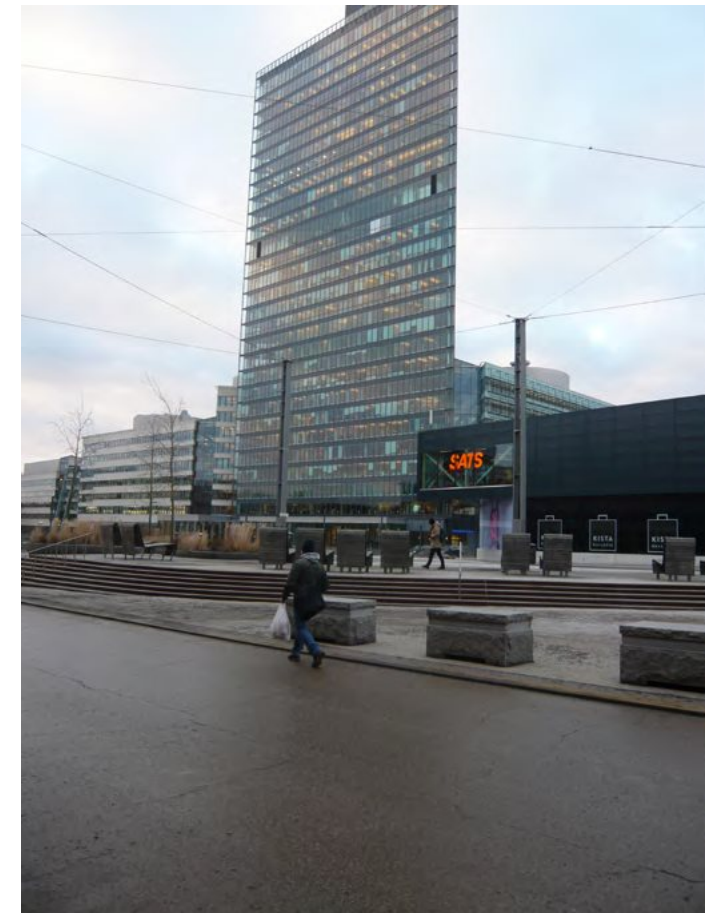
Victoria Tower i bakgrunden.
I förgrunden provisoriska trafik hinder.

Planteringar och trappsteg gör torget svåröverskådligt.
I bakgrunden Kista Galleria.

Planteringar och trappsteg gör torget svåröverskådligt.
I bakgrunden Kista Galleria.

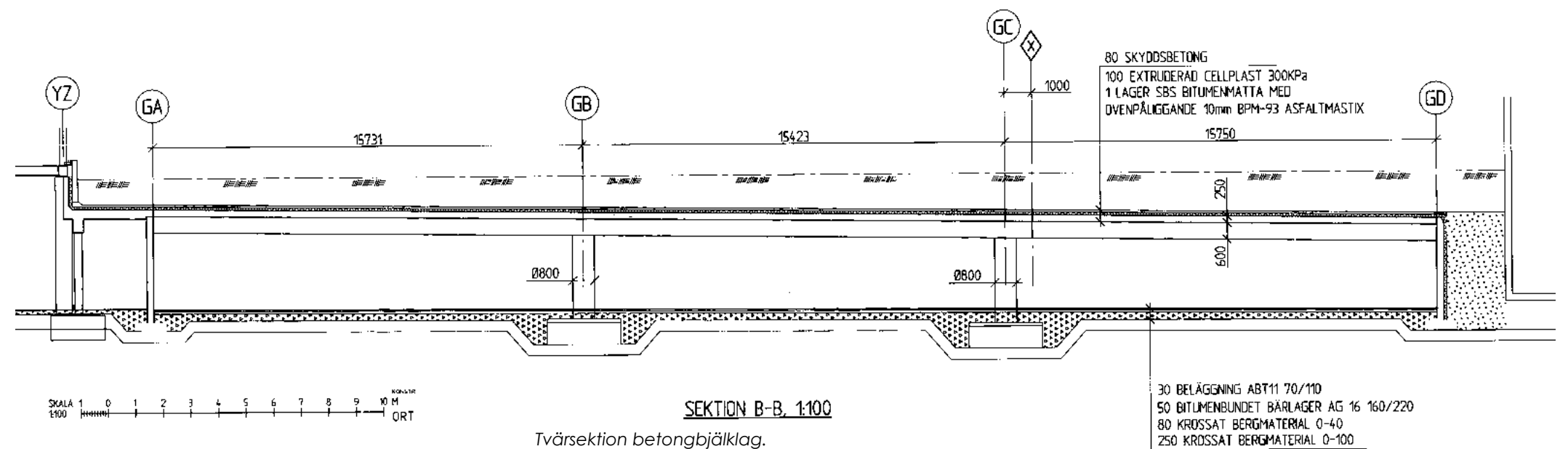
Kista Science Tower i bakgrunden.
I förgrunden provisoriska trafik hinder.

PROBLEM PÅ TORGET

Belysningen fungerar inte som tänkt.
Bilar parkerar på torget.
Problem med halka och underhåll av
markbeläggningar.

TORGET VILAR PÅ BJÄKLKLAG

Under torget finns parkeringsgarage. Bjälklagets
bärighet och tätskiktets status är under
utredning under hösten 2020.

BESKRIVNING AV TORGET - ANALYS

ENTRÉPLATS TILL ARBETSPLATSONOMRÅDET

Öster och söder om Kista Centrum breder det stora arbetsplatsområdet som kallas Kista Scenece City ut sig. Tack vare tunnelbanan är Jan Stenbecks Torg en av de platser där det passerar flest människor på väg till sina arbeten i Kista. Uppskattningsvis rör sig ca 15000 över torget varje dag.

ATT RÖRA SIG ÖVER TORGET

Planen här intill visar olika rörelsemönster över och runt torget. Det finns två huvudrörelser på torget: den ena mellan Centrum och Kistagången och den andra från Centrum och diagonalt mot Färögatans östra del. Centrum har två stora entréer mot torget. Tidigare har den norra av dessa varit den mest använda men på senare tid har den södra ökat i användning.

Spårvägens dragning och hållplatsens placering innebär att den diagonala rörelsen över torget påverkas av spåren.

TORGET SVÅRT ATT ÖVERBLICKA

Torget nuvarande utformning utgörs av terrasseringar och trappsteg i olika nivåer. Tillsammans med planteringsöarna med samlad vegetation mitt på torget gör de att torget är svårt att överblicka. Terrasseringarna innebär även att det är svårt att hitta gena och samtidigt tillgängliga gångvägar.

TRAFIK OCH OLOVLIG PARKERING

Torget södra sida avgränsas av Färögatan med buss- och biltrafik, cyklister och gående. Torget saknar en tydlig rumsavgränsning åt söder. Kopplingen mellan Kvarteret Skalholt på östra sidan och torget begränsas av Torsnäsgratan, en bussgata som också får trafikeras av bilar med tillstånd och cyklister.

Kistagången och Jan Stenbecks torg utpekas som huvudcykelstråk i Stockholm Stads cykelplan. Olovlig biltrafik och parkering på torget är ett stort problem. I ett försök att förhindra biltrafik och parkering på torget har ytorna mot Torsnäsgratan fyllts med blandade planteringskärl, stenblock och andra tillfälliga hinder. Trots detta förekommer fortfarande bilar på torget.

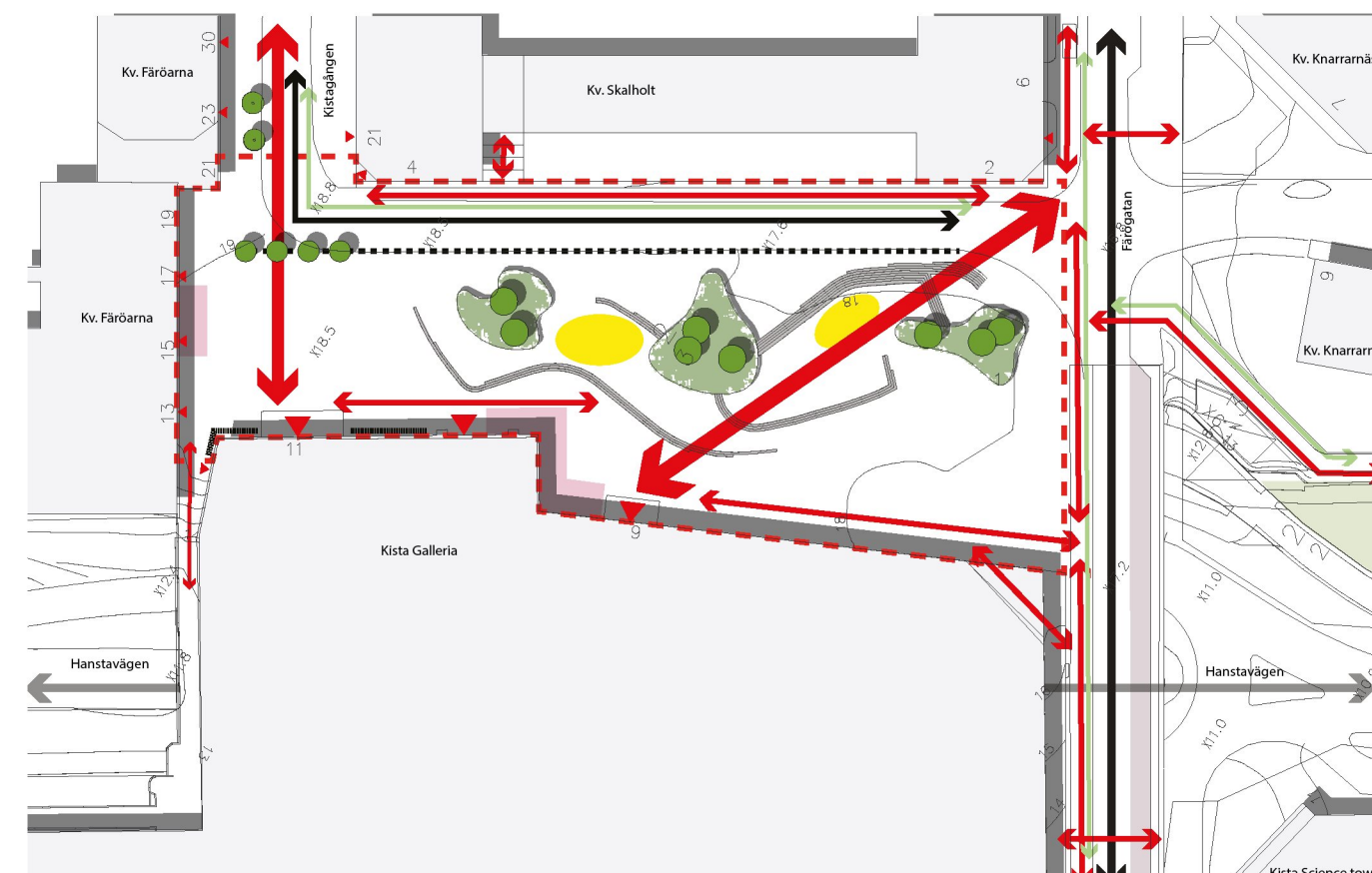
GALLERIANS SLUTNA FASAD

Större delen av den svarta galleriabyggnaden har slutna fasader. Kontakt mellan ute och inne längs gallerian förekommer i begränsad utsträckning. På somrarna finns uteserveringar i anslutning till gallerian. Höghuset i nordväst har några butiker och serveringar i bottenplanet. I kvarteret Skalholt planeras uteserveringar i samband med ombyggnaden till bostäder.

En av två gångströmmar går diagonalt över torget och passar över trappsteg.

- Gångtrafik
- Cykeltrafik
- Bil och busstrafik
- Trafikhinder
- Cykelparkering
- Sittplatser
- Uteservering

Analyskarta över rörelsemönster

TORGET MED TVÄRBANA - KONCEPT - ETT TORG SOM HÄNGER SAMMAN

TORGET MED TVÄRBANA - FÖRUTSÄTTNINGAR

Tvärbansans Kistagren kommer att korsa torget diagonalt. Hållplatsen placeras i den södra delen av torget, men kommer ändå att uppta en stor del av torget. I spårområdet kommer viss biltrafik från Kistagången också att förekomma. Cykelbana kommer att gå parallellt med spårvägen men på torgytan och inte i spårområdet.

HELA TORGET GÖRS OM

I nuläget är torget uppbyggt kring trappor och höjdskillnader mot öster och söder. Med spår över torget har staden enligt programmet från 2016 valt att göra en helt ny gestaltning av torget, där trapporna utgår. Att behålla höjdskillnaderna på torget hade inneburit stora utmaningar för att säkerställa tillgängligheten. Mot fasaderna behålls de nuvarande höjderna.

Spårvägens dragning, hållplats, cykelbana mm innebär nya funktioner och ökade krav på tillgänglighet vilket medför att hela torget måste byggas om. I den nya utformningen ska stor vikt läggas vid att ge torget förutsättningar för att kunna förbli ett attraktivt offentligt rum. Torget ska upplevas som en plats där man vill och kan uppehålla sig.

SAMMANHÅLLET TORG

Skissen illustrerar tanken att torget skall ha en beläggning som spänner över hela torget, förbi spåren och över på andra sidan. Hela torget skall vara sammanhållet i material, utrustning, färgsättning, belysning mm. Tanken innebär att utrustning i form av stolpar, skyltar och liknande skall hållas ner till ett minimum.

ÖPPET OCH ÖVERBLICKBART TORG

Dagens terrassering och nivåskillnader tas bort och torget kan få ett jämnt fall från norr till söder. För att få in grönska på torget planteras träd av olika sorter och storlek spritt över ytan och på ett sätt som inte tar bort överblicken. "Rum" för t ex sittplatser med både sol och vindskyddade platser bildas under trädkronorna. Genom att ta bort trappstegen blir torget samtidigt mer lättillgängligt.

VÄDERSKYDD GER KARAKTÄR ÅT TORGET

Väderskydden skall ges speciell arkitektonisk utformning och utgöra element med en egen tydlig karaktär som skall sätta sin prägel på torget,

IDÉSKISS FÖR JAN STENBECKS TORG

Tvärbana delar torget i två delar. Skissen illustrerar tanken att torget skall ha en beläggning som spänner över hela torget och skall också vara sammanhållet i material, utrustning, färgsättning, belysning mm.

FUNKTIONER - UTFORMNINGSPRINCIPER

HÖJDSÄTTNING OCH AVVATTNING

Torget's nivåer anpassas till omkringliggande byggnader och entréer samt Kistagången i nordväst och Färögatan i sydost.

Ytorna avvattnas genom avvattningslinjer mellan fasad och västra plattformen samt längs med cykelbanan. Dagvatten leds med fördel till träden, annars dagvattenbrunnar då det bildas naturligt längsfall söderut. Lutningarna är anpassade för god tillgänglighet och fungerande avvattning.

HÅLLPLATSER

Markbeläggning

Bortsett från framkant och tillgänglighetsmarkeringar kan hållplatsens yta bestå av samma markmaterial som omgivande torg.

Plattformens framkant består av ett antal framkantelement i vit granit, 60 cm breda, ställda i linje längs hela plattformens längd. Framkantslinjen markerar plattformens anslutning mot spårområdet och fungerar tillsammans med en svart taktil markering som säkerhetszon intill spårområdet. Den ljusa graniten följer spårområdet längs med hela Kistagrenen och är en del av säkerhetskonceptet för att synliggöra spårområdet.

Hållplatsutrustning

Utformningen av Kistagrenens hållplatsutrustning är densamma utmed hela sträckan. Belysning och möblering kan anpassas lokalt till Jan Stenbecks Torg.

KONTAKTLEDNING

Kontaktledningsstolpar placeras symetriskt på båda sidor om spårområdet. Stolparna bär upp både kontaktledning och belysning av plattformarna. Stolparna ramar in spårområdet och skapar en tydlighet samtidigt som samnyttjandet av dessa stolpar gör att andra stolpar i viss mån kan undvikas.

TRAFIKSÄKERHET

Utmed hela Kistagrenen synliggörs spårområdet med en längsgående bred ramsten i ljus granit. Ramstenen som utgör spårområdets gräns ska kännas igen och inte förväxlas med vanlig kantsten. Ramstenen är 30 cm bred och av vit eller ljus granit. För att tydligt markera spårområdet över torget fortsätter ramstenen genom torget, men här sätts den i samma nivå som torgytan och spårvägsområdet. Torgytans beläggning skiljs från ytan inom spårområdet för att ytterligare tydliggöra att man passerar korsande spårvagnstrafik.

För att hindra biltrafik som kommer från Kistagången att köra om södergående spårvagn som stannat på hållplats sätts ett 20-30 cm högt körhinder mellan spåren i kurvan. Körhindret sätts som ca 2 m block med ca 2,5 m mellanrum för att fungera som hinder för biltrafiken, samtidigt som det möjliggör passage för gående. Mellan plattformarna blir hindret genomgående för att i viss mån förhindra spårspring mellan hållplatserna. Lämpligen utförs detta hinder i samma granit och struktur som ramstenen.

Hinder för bilar på torget

Som avgränsning av torget ut mot Färögatan föreslås ett system av mur med sittplats, skräpkorg och cykelställ längs med muren på var sida. Funktionerna kan också byta plats för att få sittplatser vända mot solen. Murarna fungerar även som hinder för att köra in bilar på torget.

Längs med spårvägens kurva in på torget placeras pollare som inkörningsskydd mot den sydvästra delen av torget, mot Kista galleria. Pollarna är placerade med c-c 2 m för att gående lätt ska kunna passera igenom.

Framkomlighet för räddningstjänst

Framkomligheten för räddningstjänsten måste säkras och det kommer göras i senare skeden, när torgets möblering fastställs. Utrymmet mellan spår och fastigheter medger uppställning av stegbilar, men möbleringen kan behöva justeras för att säkra framkomligheten.

CYKELPARKERINGAR

Förslaget möjliggör cykelparkeringar längs Kista gallerias fasad men också längs den mur som tjänar som avgränsning mot Färögatan. Förslaget redovisar cykelpollare som placeras med c-c ca 1,2 m.

CYKELBANA

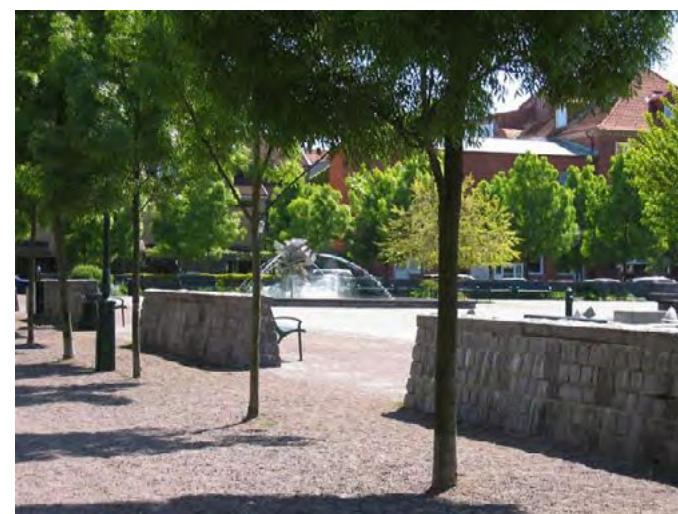
Över torget löper en dubbelriktad cykelbana mellan Kistagången och Färögatan. Den är en del av ett huvudcykelstråk. Cykelbanan markeras genom en nivåskillnad, med fasad kantmot omkringliggande torgyta. Utmed Färögatan finns plats för en enkelriktad cykelbana.

UTERSERVERINGAR

Förslag till möjliga platser för uteserveringar längs fasaderna visas på illustrationsplanen.

Exempel på markering av cykelbana genom nivåskillnad som ändå är relativt tillgänglig.

Exempel på mur på torg.

Utservering

TILLGÄNGLIGHET

Jan Stenbecks torg ska utformas till en tillgänglig miljö för alla. Gående, cykel, spårvagn och bil samsas på torget. Torget ges en jämn lutning från norr till söder. Bakkant plattformar är i samma nivå som torget och ansluts vid kortändarna med ramp, lutning < 1:20.

Torget målplatser ska kunna nås via ledstråk. Ledstråk ska uppfylla tre syften: Ledning, varning och val. De består av ledyta, varningsyta och valyta. Ledstråken ska vara säkra gångytor och finns bara där fordon ej får förekomma. Hinder får ej finnas närmare ledstråk än 0,6 m, helst 0,9 m. Ljushetskontrasten mellan ledstråk och övrig torgyta ska var minst 0,40 enligt NCS för att vara hjälpsamt. Kontrast mellan olika material kontrolleras i senare skede.

Anvisade tillgängliga passager över spår ska vara i ett helt slätt markmaterial.

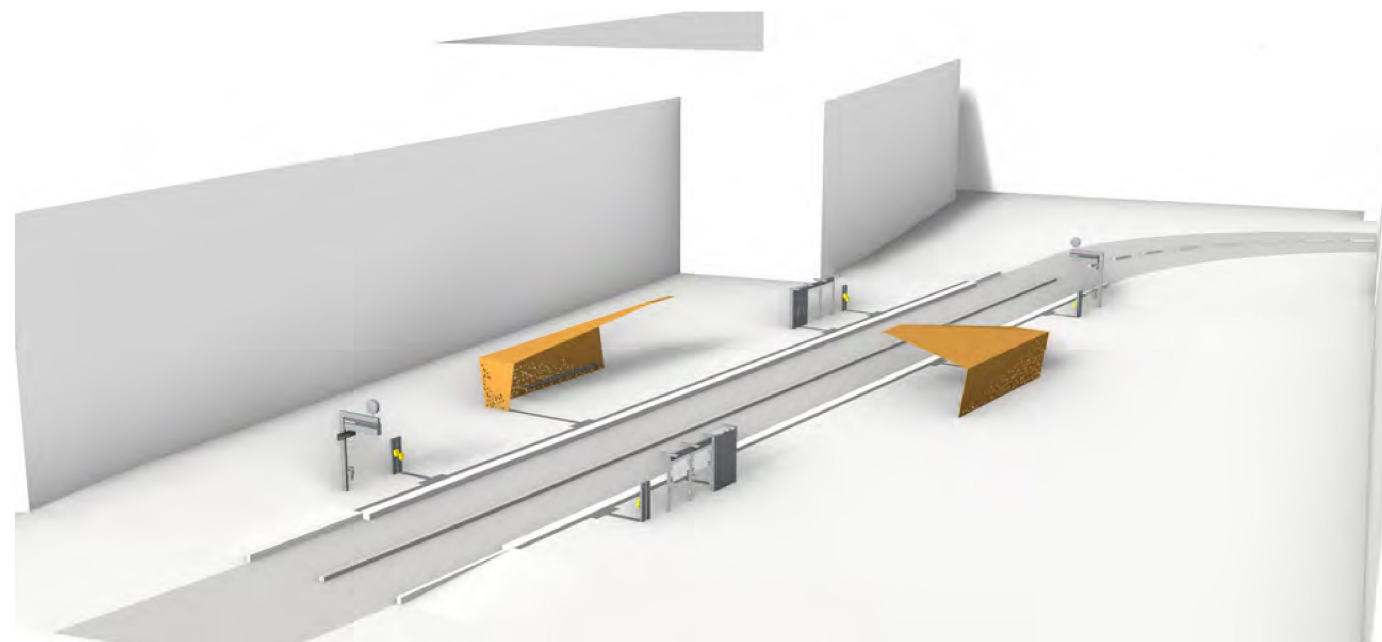
Ledytor utförs i sinusformade plattor. Valyta utgörs av slät betongplatta som kontrasterar mot ledytan i ljushet. Där fasader ej utnyttjas för uteserveringar och cykelparkeringar fungerar de som naturliga ledstråk.

Principer för ledstråk stäms av med Stockholms stads - och Trafikförvaltningens tillgänglighetsexpert.

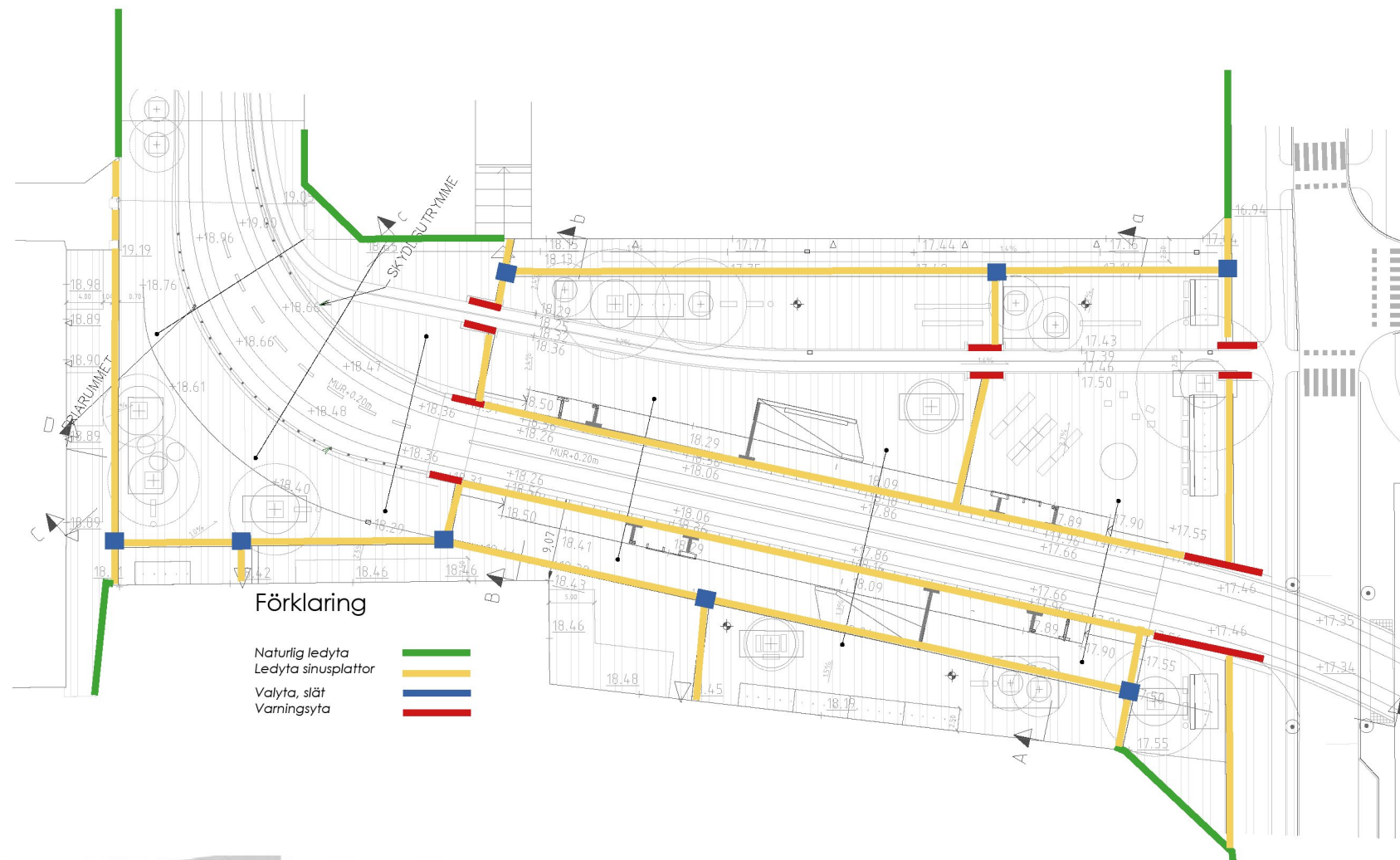
Tillgänglighetsangöring för bilar och taxi till Kista Galleria och Science Tower sker från Färögatan, i höjd med Science Tower. Ingen angöring till kv Skalholt sker från torget. Angöring sker istället från Färögatan och Kistagången.

Skiss på plattformens avslut.

Schematisk illustration av hållplatsen på Jan Stenbecks torg.

Schematisk skiss över tillgänglighetsstråk över torget

Referensbild ledstråk i gjutjärn, Lunds spårväg

TORGETS BESTÅNDSDELAR

I det här skedet, detaljplaneskedet, är det för tidigast att bestämma exakt vilka material som ska vara på torget. Men för att levandegöra förslaget visar detta avsnitt på tänkbara material och produkter. Exakta produktval kommer göras i senare skeden.

Princip för material

Material-, form- och färgval ska göras med utgångspunkt i långsiktiga skönhetsvärden så att torgmiljön kan åldras med värdighet och är beständig över tid. De ska kännas moderna, ha en elegant touch och samspela med omgivande fasader.

Markmaterial och möblering är i stort samma som i den tidigare versionen av detta program, med tillägg som återanvändning av befintliga material.

MARKMATERIAL

Torget markbeläggning föreslås till största delen bestå av stora betongplattor i olika grå nyanser och med inslag av sten, metalliskt skimrande skiffer och även inslag av natursten i olika kulör och ytbehandling.

Förslag till mönstersättning hämtar inspiration från damastvävens oregelbundna variation av större och mindre rutmönster.

Befintlig smågatsten i grå nyanser kan tas tillvara och återanvändas i lämpliga lägen. Mosaikstenar i svart diabas kan tas till vara och återanvändas t ex runt trädens markgaller eller där utrustning och stolpar ska förankras.

Ledstråk, dagvattenrännor och brunnar utförs förslagsvis i gjutjärn och integreras med torgets helhetsutformning.

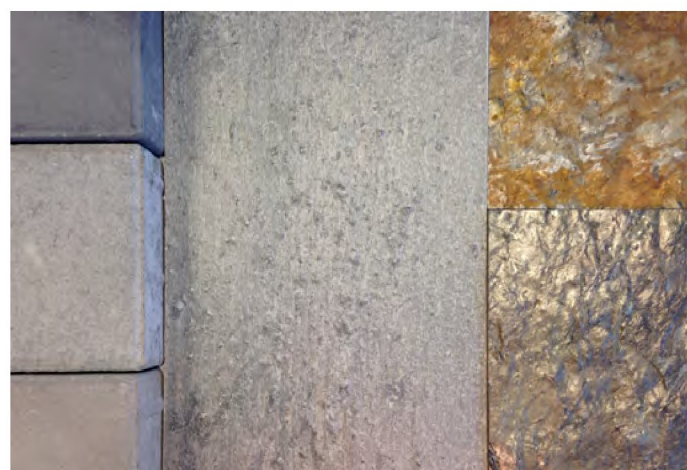
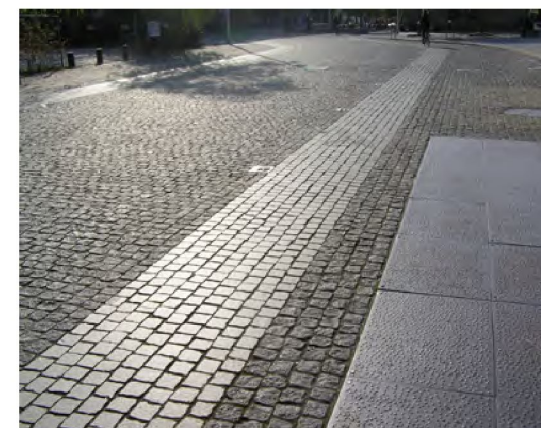
Spårområdet avgränsas med en 0,3 m bred ramsten av ljus granit enligt säkerhetskonceptet för tvärbanan.

UTRUSTNING/ MÖBLER

Möblering sker i grupper, oftast med sittplatser runt träden. Sittplatser ska finnas i både skugga, sol och med fina utblickar över torget. Torget möbleras med enskilda soffor och långbänkar av olika längd.

Lekfulla inslag som någon form av lekskulptur integreras i torgets helhetsutformning.

Ett förslag är att den platsspecifika konsten som försvinner på torget kan ersättas med ny konst - platsspecifik som ska fungera i det nya sammanhanget på torget och samtidigt vara spännande för barn att utforska, inspiration för spontanlek.

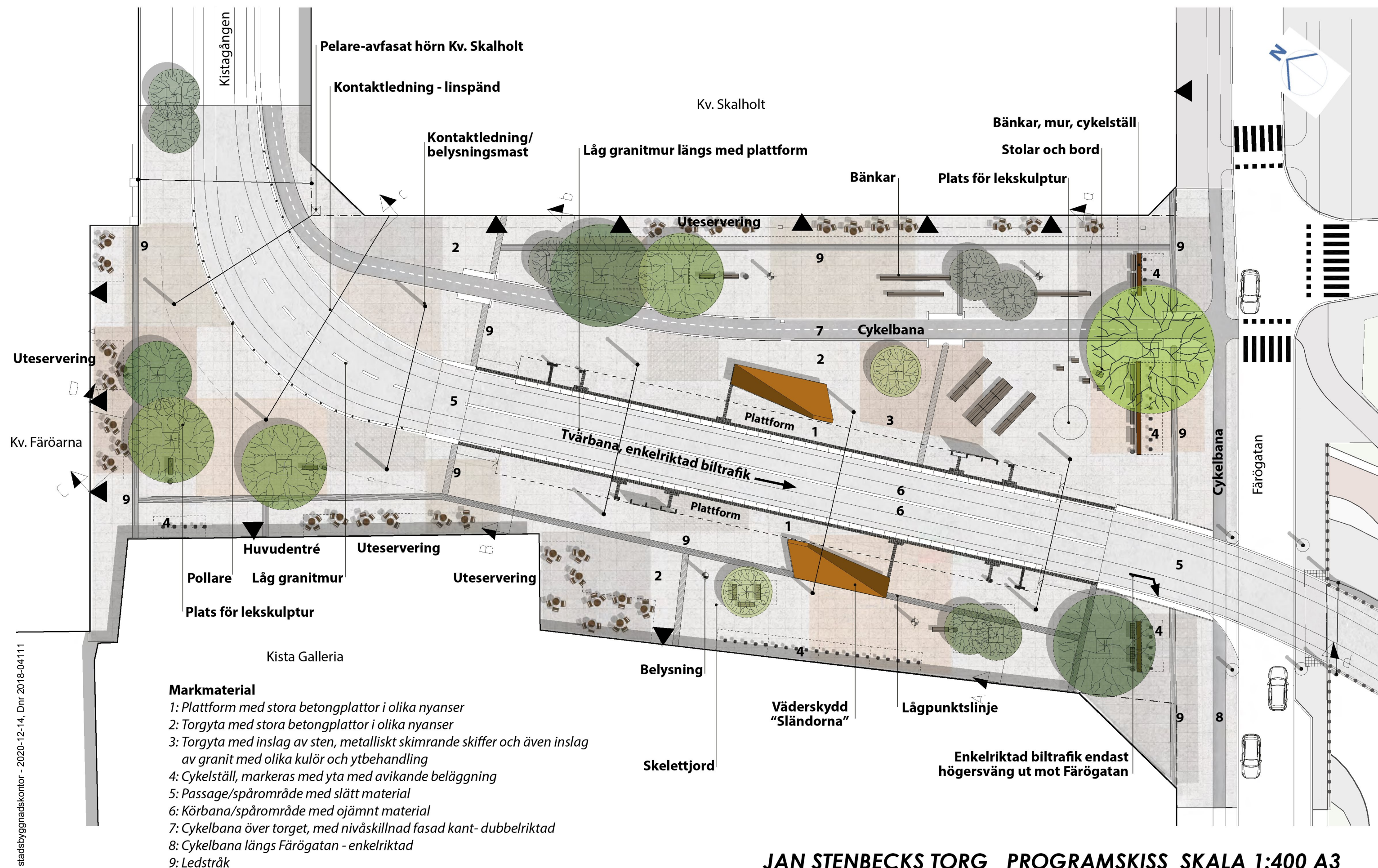
Referensbilder markbeläggning som kan vara lämpliga på Jan Stenbecks torg. Betong, granit, skiffer.

Exempel på lekskulptur, bild från Vasastan.

JAN STENBECKS TORG I KISTA- Program för torget

Trafikkontoret, Stockholms stad + Trafikförvaltningen, Region Stockholm
2020-12-14

JAN STENBECKS TORG PROGRAMSKISS SKALA 1:400 A3

TRÄD OCH VÄXTBÄDDAR

Träd av olika storlek och karaktär placeras spritt över torget. Träden placeras så att de inte tar bort siktstråk och överblick. Träden ska placeras så att förväntad kronstorlek ej hamnar närmare spår och kontaktledning än 4 m. Avsikten är att dagvatten ska ledas till trädens växtbäddar via dagvattenränna och brunnar. Varje träd ska också ha en luftningsbrunn.

- Träden återkommer i tre olika principalsituationer.
- Upphöjd växtbädd med möjlighet till sittplatser
 - Träd med plantering runt fötterna
 - Träd med markgaller

SKELETTJORD GER GODA VÄXTBETINGELSER

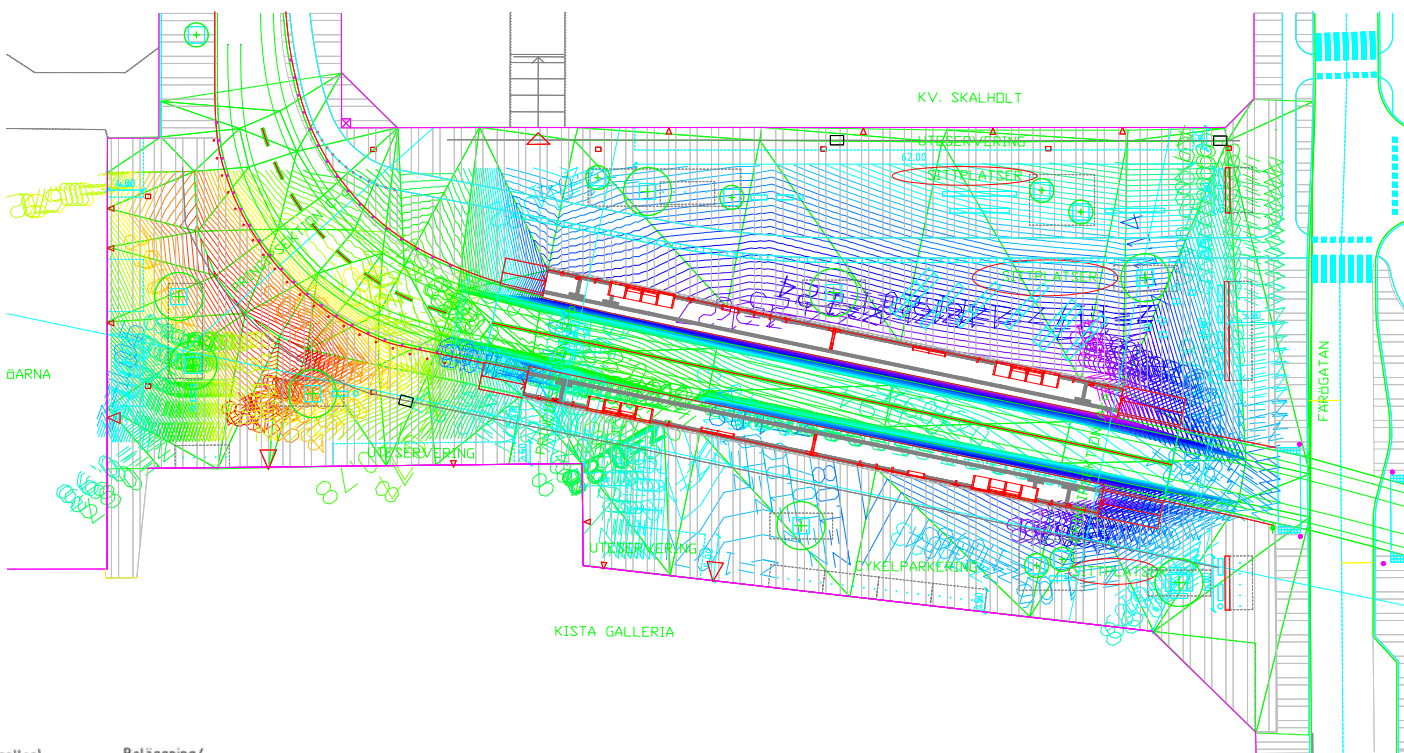
För att utvecklas behöver träden en stor jordvolym, minst 15 m3 / träd.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR PROJEKTERING AV VÄXTBÄDDAR PÅ BJÄLKLAG

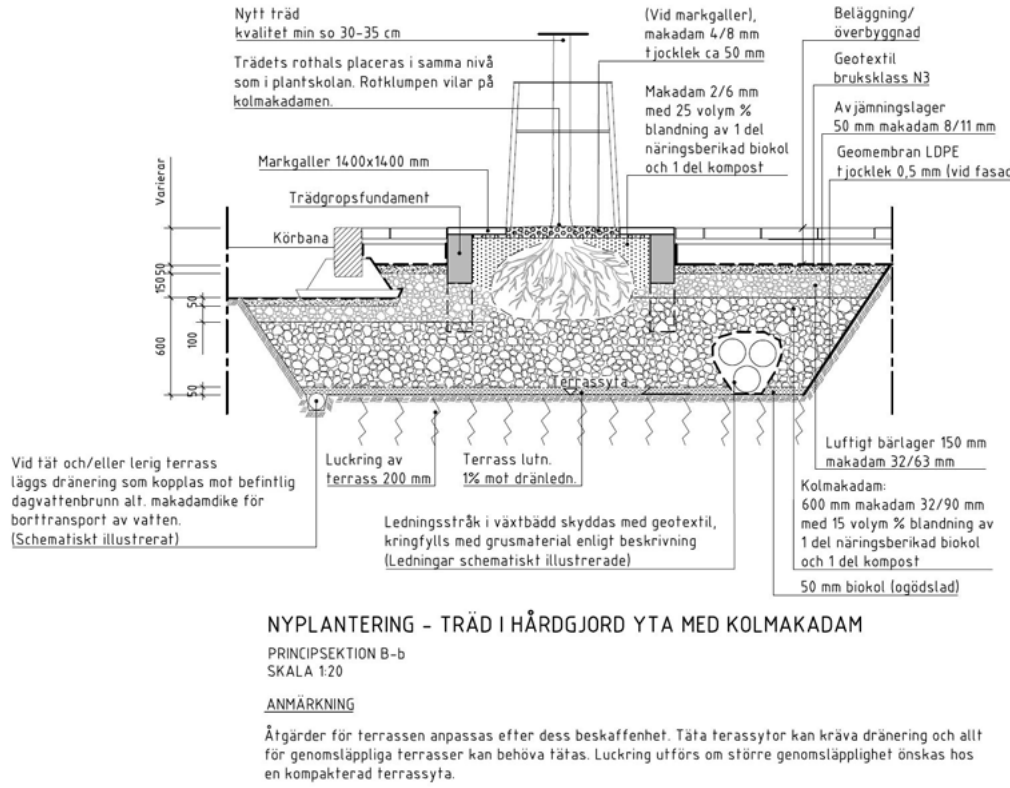
Hela torget ligger på bjälklag. Utformningsförslaget med dess trädplacering är anpassat till de förutsättningarna vi känner till nu, i denna granskningshandling: möjligt djup på växtbäddar men inte bjälklagets bärighet. Ett delmål med växtgestaltningen är att växtbäddarnas uppbyggnad ska anpassas till bjälklagets konstruktion. Priciplösning för olika djup för växtbäddar behöver bearbetas vidare då bärighetsberäkningarna är klara. Utgångspunkt för fortsatt arbete med växtbäddars uppbyggnad görs enligt Stockholms Stads typritning THVB021 "Träd i hårdgjord yta med kolmakadam". En analys av tillgänglig höjd mellan bjälklag och ny projekterad höjd ger höjder mellan 500 mm – 1300 mm, som varierar över ytan, enligt planillustration. Djupet tycks tillräckligt för att alla träd utom de tre i nordvästra delen av torget, mot kv Färöarna som behöver anläggas med upphöjda växtbäddar.

Om beräkningar visar att bjälkaget har begränsad bärighet, kan alternativ med lättviktsjord användas för att ge tillräcklig porvolym och minska belastningen på bjälklagskonstruktionen. För små träd är mista subtrathöjd 600 mm och för större träd krävs en höjd som är över 1000 mm.

Storlek på träd påverkar val av växtbäddslösning. Val av trädart kan ändras beroende på bärighetsberäkningens resultat samt tillgång på dagvatten m m.

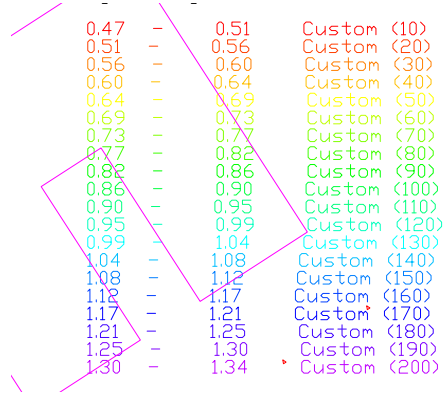

Planillustration över möjligt jorddjup mellan befintligt bjälklag och ny projekterad höjd på torget.

Förklaring

- Röd ca 0.5 m - 0.6 m
- Gul ca 0.6 m
- Grön ca 0.7 m - 0,9 m
- Blå ca 1,0 m
- Lila ca 1.30 m

Urklipp ur Stockholms Stads typritningTHVB021 "Träd i hårdgjord yta med kolmakadam". Bilden visar terrass som luckras vilket inte är aktuellt på Jan Stenbecks torg eftersom hela torget ligger på bjälklag.

TRÄDFÖRSLAG

Urvalet av träd har tagits fram tillsammans med Neil Ross, Trafikkontoret.

Smalbladig silverbuske

Eleagnus angustifolia. Buskträd. Höjd: 6-8 m
Bredd: 5-6 m Zon: I-IV.

Korstörne

Gleditsia triacanthos 'Skyline'. Höjd: 12-16 m
Bredd: 8-10 m Zon: I-I.

Ligustersyren

Syringa reticulata fk Enskede E. Höjd: 5-8 m
Bredd: 5-6 m Zon: I-V(VI)

Poppelmagnolia

Magnolia acuminata. Höjd: 8-12 m Bredd: 6-8
m Zon: I-III.

Rysk lönn

Acer tataricum fk Falun E. Höjd: 5-8 m Bredd:
5-6 m Zon: I-V.

Ek

Quercus Robur

Tall

Pinus sylvestris
Höjd: 15-30 m Bredd: 8-12 m Zon: I-VII.

Smalbladig silverbuske
Eleagnus angustifolia

Korstörne
Gleditsia triacanthos 'Skyline'

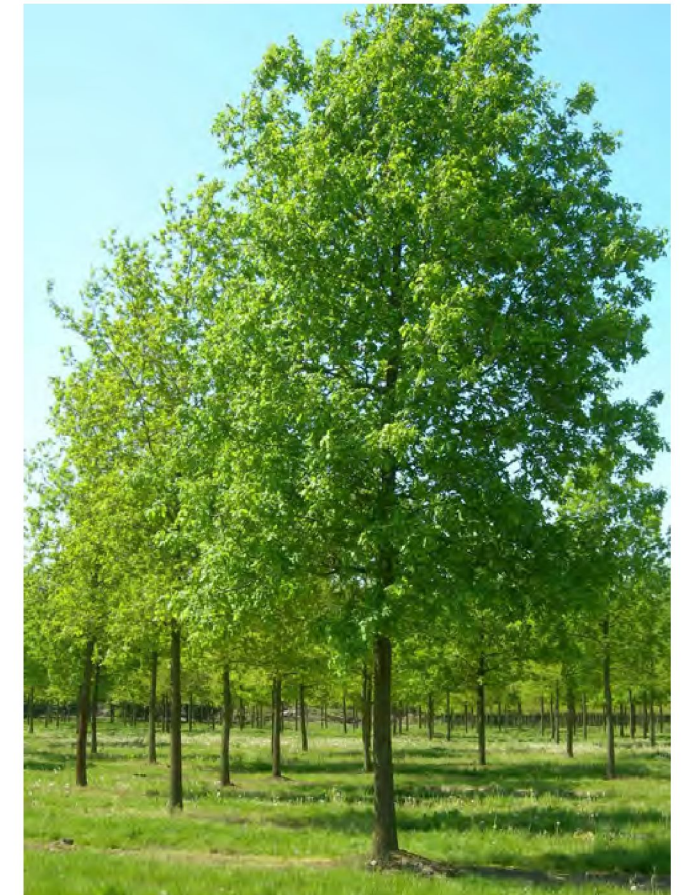
Ligustersyren
Syringa reticulata

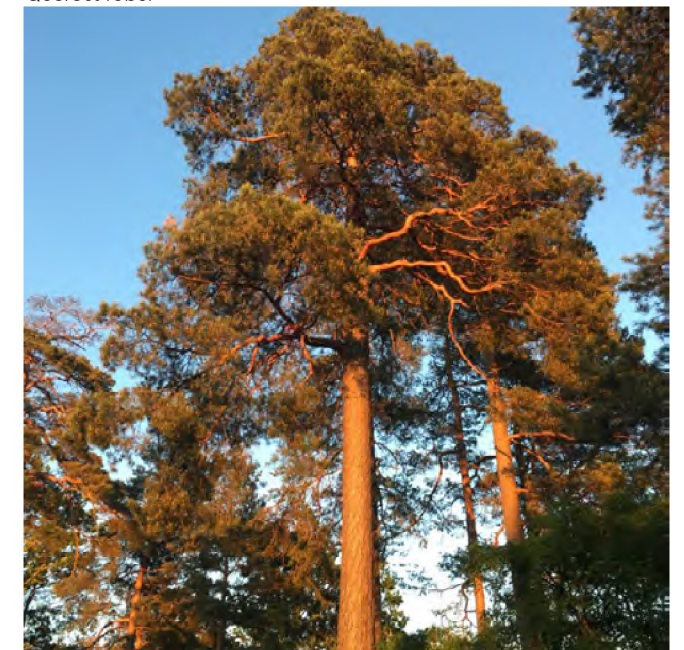
Rysk lönn
Acer tataricum

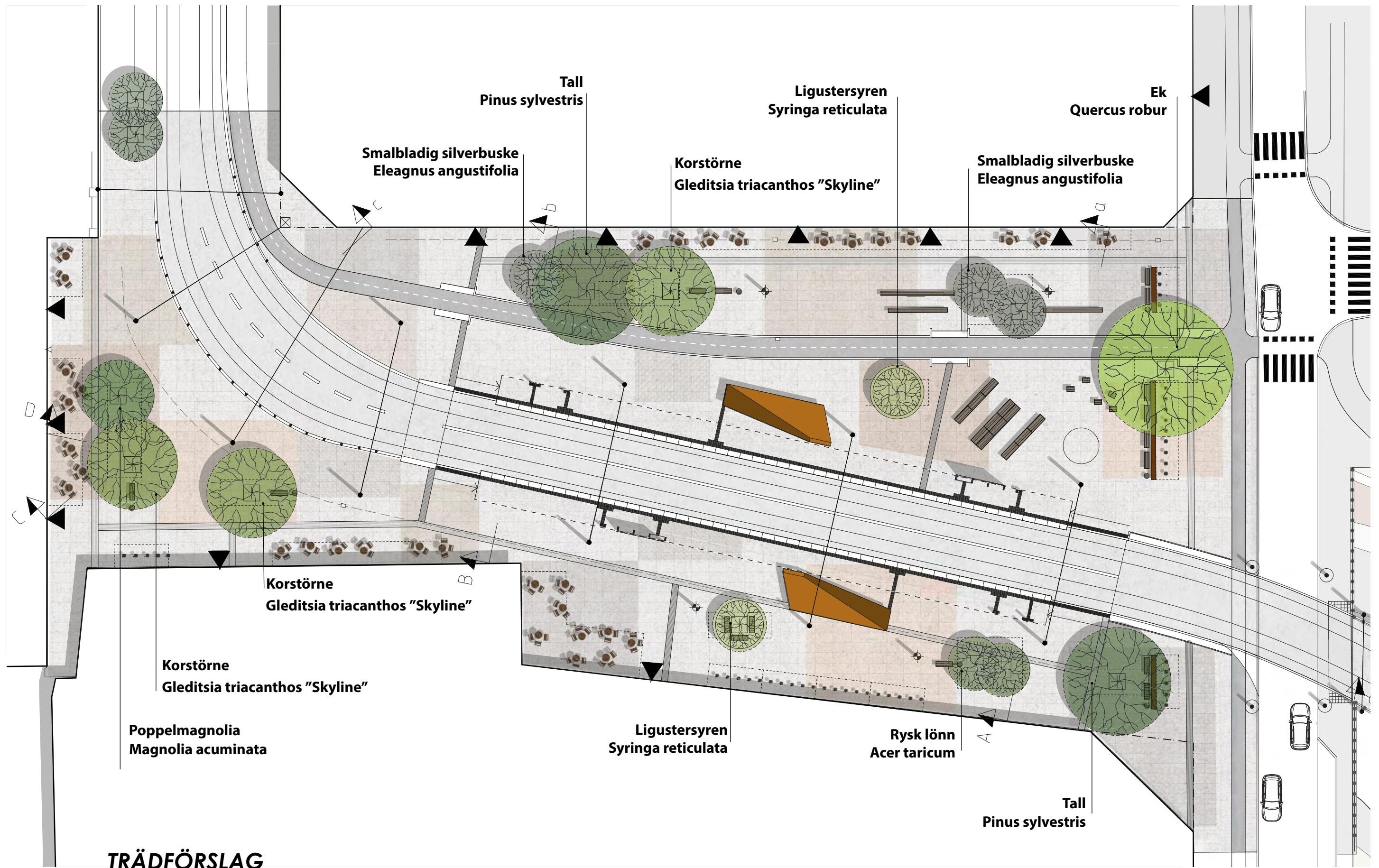
Poppelmagnolia
Magnolia acuminata

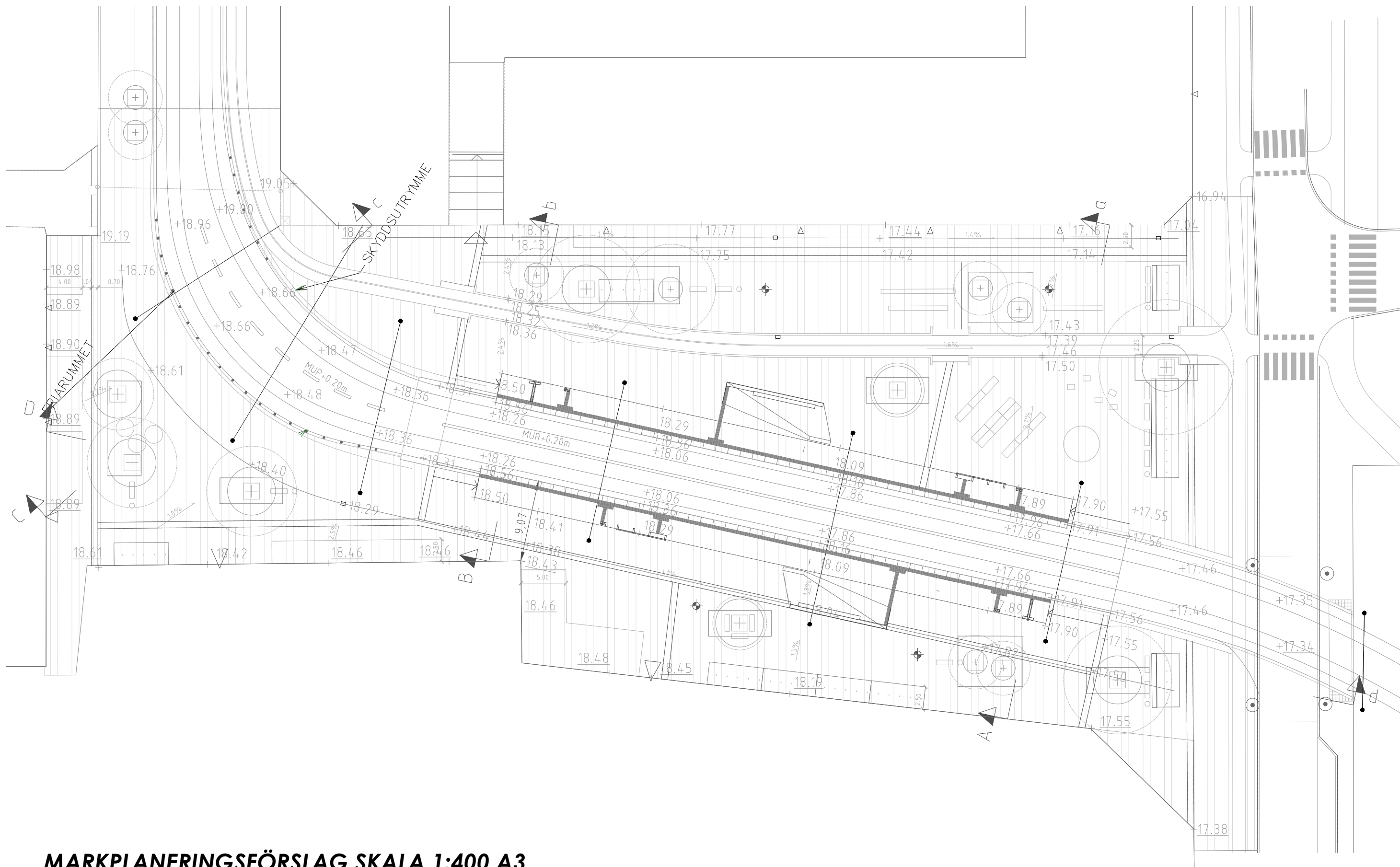

Ek
Quercus robur

Tall
Pinus sylvestris

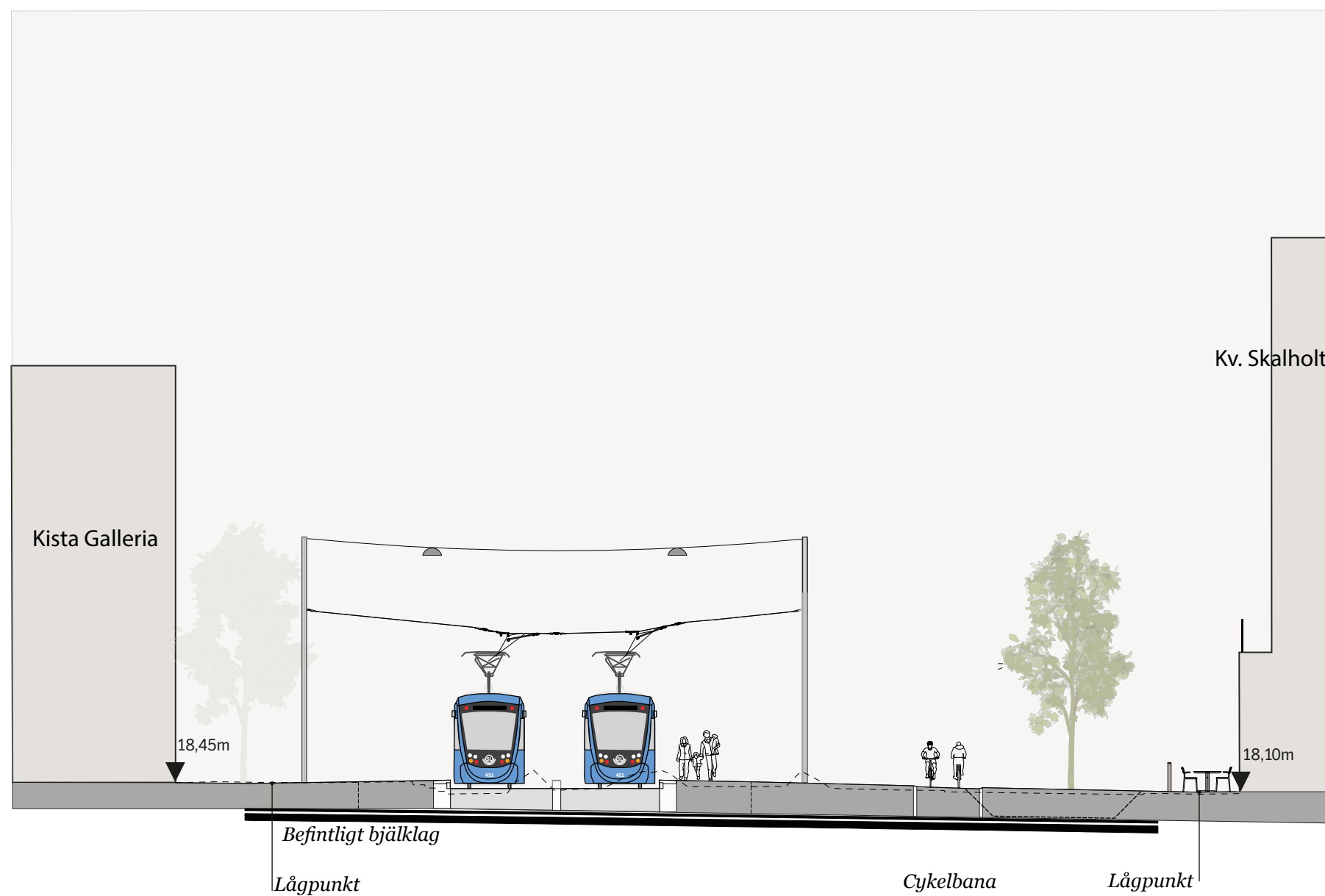
MARKPLANERINGSFÖRSLAG SKALA 1:400 A3

Torget får en jämn lutning på ca 2% från
Kistagången till Färögatan.

sektion Aa

SKALA 1/200 A3

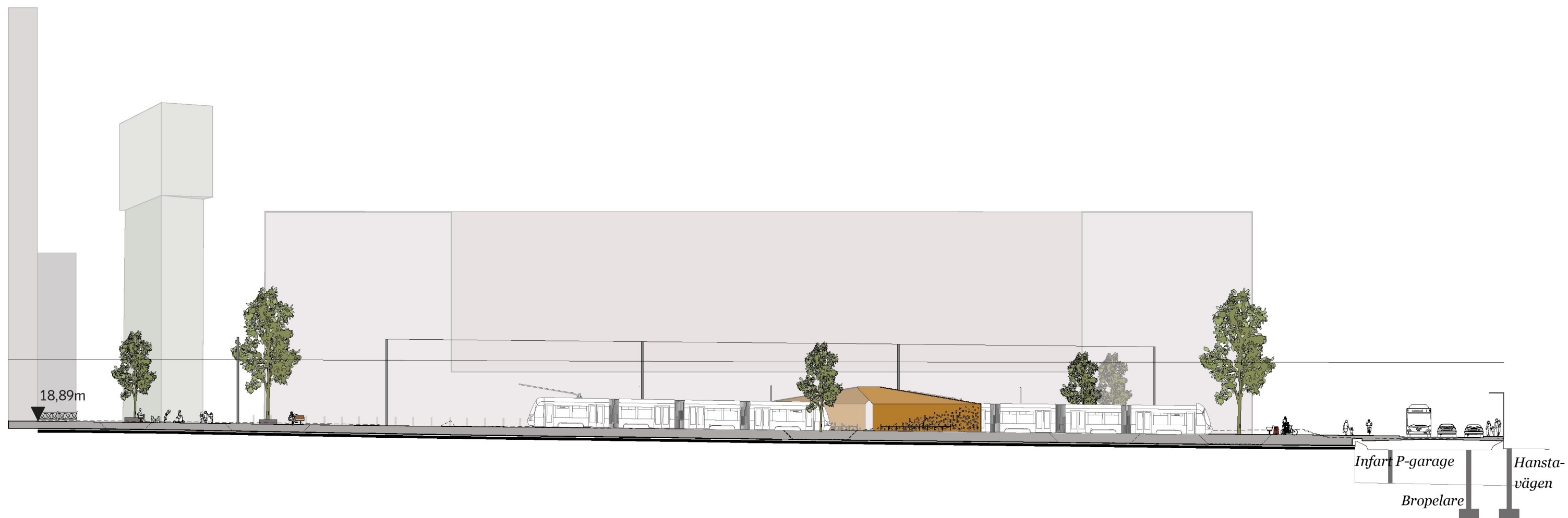
sektion Bb

SKALA 1/200 A3

sektion Cc

SKALA 1/200 A3

sektion Dd
KV. FÄRÖARNA - FÄRÖGATAN
SKALA 1/400 A3

BELYSNING AV TORGET

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH KRAV

Belysningen på torget ska vara utformad för att stödja de funktioner som kommer att finnas på torget; spårtrafik, cyklister och gångtrafikanter samt vistelseytor. Det innebär att belysningen stärker trafiksäkerheten och samtidigt lyfter fram rumsliga och arkitektoniska kvaliteter.

Belysningsutrustningen i förslaget är vald och placerad för att fungera visuellt tillsammans med övrig möblering och utrustning.

De formella krav som ska uppfyllas är SL:s riktlinjer för plattformsbelysning vilket innebär 30 lx i medelbelysningsstyrka på plattformarna.

På övergångsställen och på cykelväg ska VGU:s riktlinjer eftersträvas, vilket innebär att cykelvägen ska ha ca 7,5 lx i medelbelysningsstyrka och ett lägsta minimivärde om 1,5 lx. På övergångställena måste ljusnivån och jämnheten motsvara de som finns på körytorna närmast.

FÖRSLAG

Ljuskonceptet för torget innebär att linspända små armaturer förser plattformarna med ett jämt ljus som är behagligt avbländat. För att hålla torget så rent som möjligt ska linspänn och kontaktledning ha gemensamma stolpar.

Ljus på vertikala ytor är viktigt för rumslighet och orienterbarhet, som i sin tur påverkar trygghetsupplevelsen. Väderskydd, träd och fasader blir därför viktiga för belysningen att förhålla sig till.

För att inte de övriga ytorna ska upplevas mörka intill de höga ljusnivåer som plattformarna kommer att ha, ska dessa ytor också lysas upp på ett sätt som gör övergångarna mellan de olika zonerna behagliga. Detta uppnås genom armaturer som placeras på linspännstolparna och riktas mot markytor samt vissa av träden på torget. Linspännstolparna kompletteras med lägre stolpar som också bär nedåtriktade armaturer.

Väderskydden

Väderskydden på torget ljussätts så att de både upplevs ljust och tryggt när man vistas i dem, samtidigt som ljuset kan sippra ut genom de perforerade delarna och på så sätt framhäva mönstret. Ljuset skulle också kunna användas för att accentuera formen på taket genom att en linjär armatur / ljuslist används längs ett av takets "veck" på undersidan. Väderskyddens utformning och ljussättningen bör studeras noggrant i nästa skede för att hitta en lösning som ger hög synkomfort och framhäver väderskyddens arkitektur.

MATERIALVAL

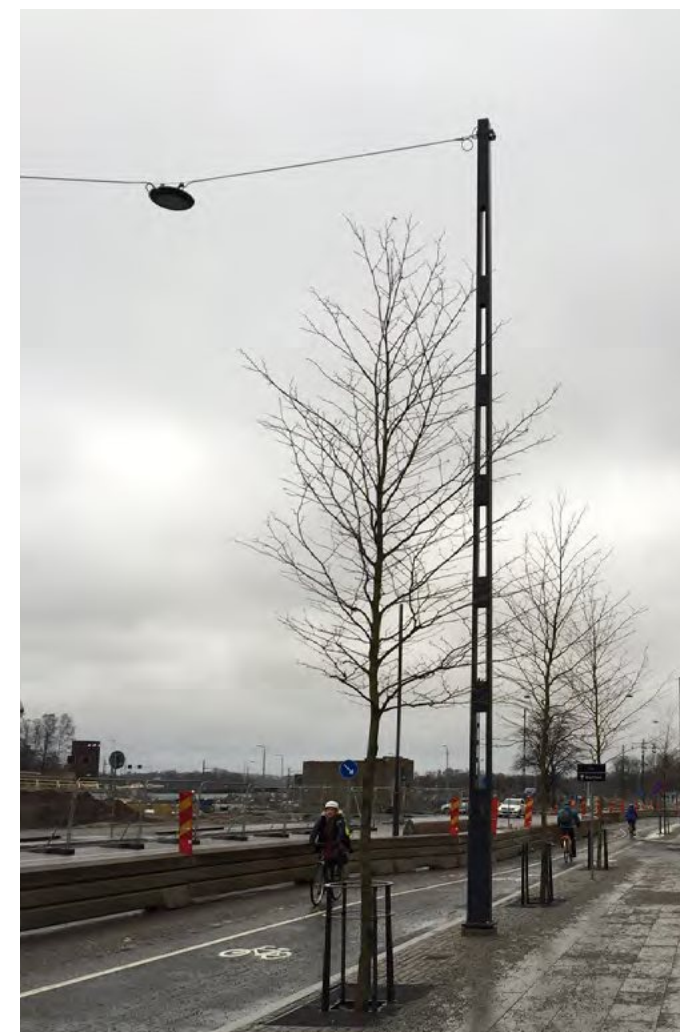
Stolparna ska upplevas smäckra, och förslagsvis används samma eller en liknande modell som i Hagastaden som kombinerad kontakt- och linspännstolpe. Ljuspunktshöjden ska vara ca 8-10 m för linspända armaturer.

Ljuspunktshöjden för övriga armaturer varierar; på linspännstolparna är de placerade ca 0,5-1 m ner från toppen av stolpen, som är ca 10 m. De kompletterande stolparna kan ha en lägre höjd, vilket medför att ljuspunktshöjden blir ca 5,5-6 m.

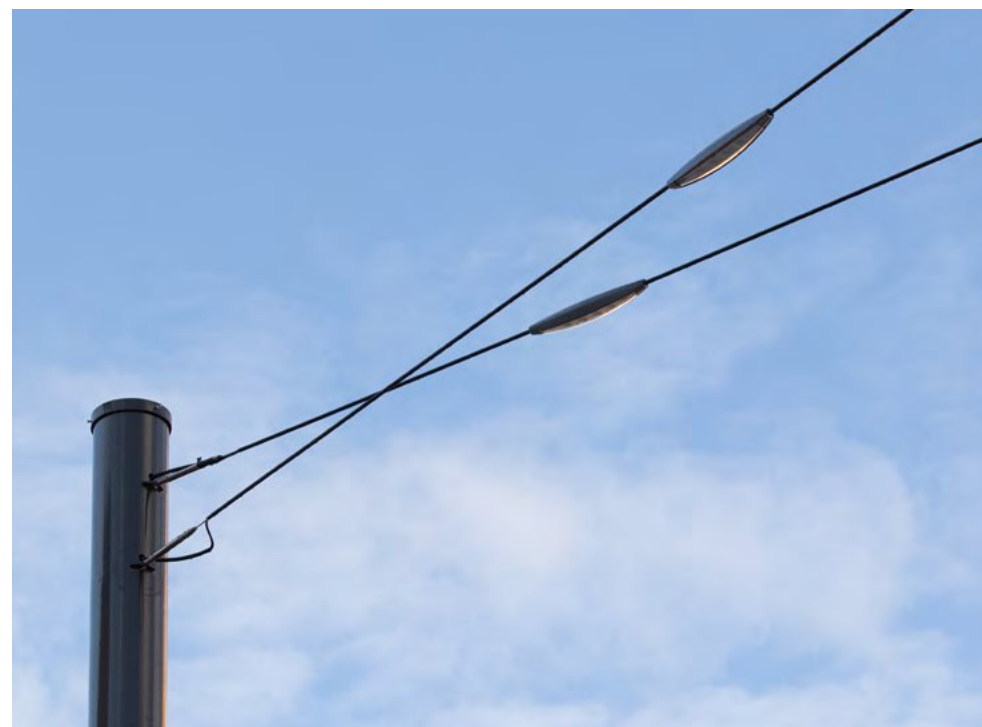
Val av optik och avbländningsskydd ska studeras vidare i nästa skede.

ILLUSTRATIONER

Illustrationsplanen och sektionen som visas på kommande sidor visar belysningskonceptet, men torgets möblering skiljer sig från det som föreslås i detta program. Konceptet är dock detsamma, även om planen skiljer sig något mot den gällande på sid 11.

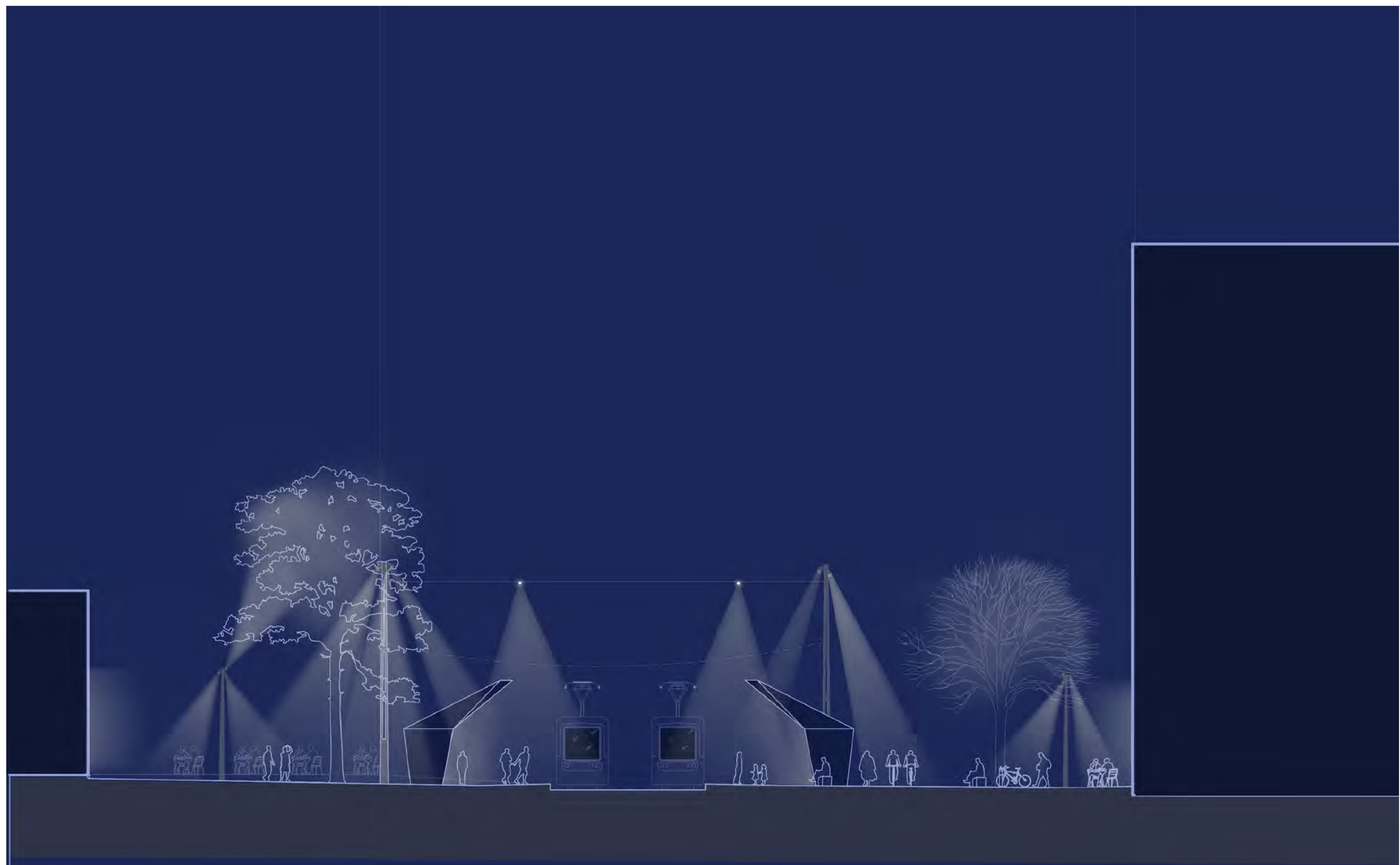
Hagastolpen, som är formgiven för att kunna bära både kontaktledning för spårväg och belysning.

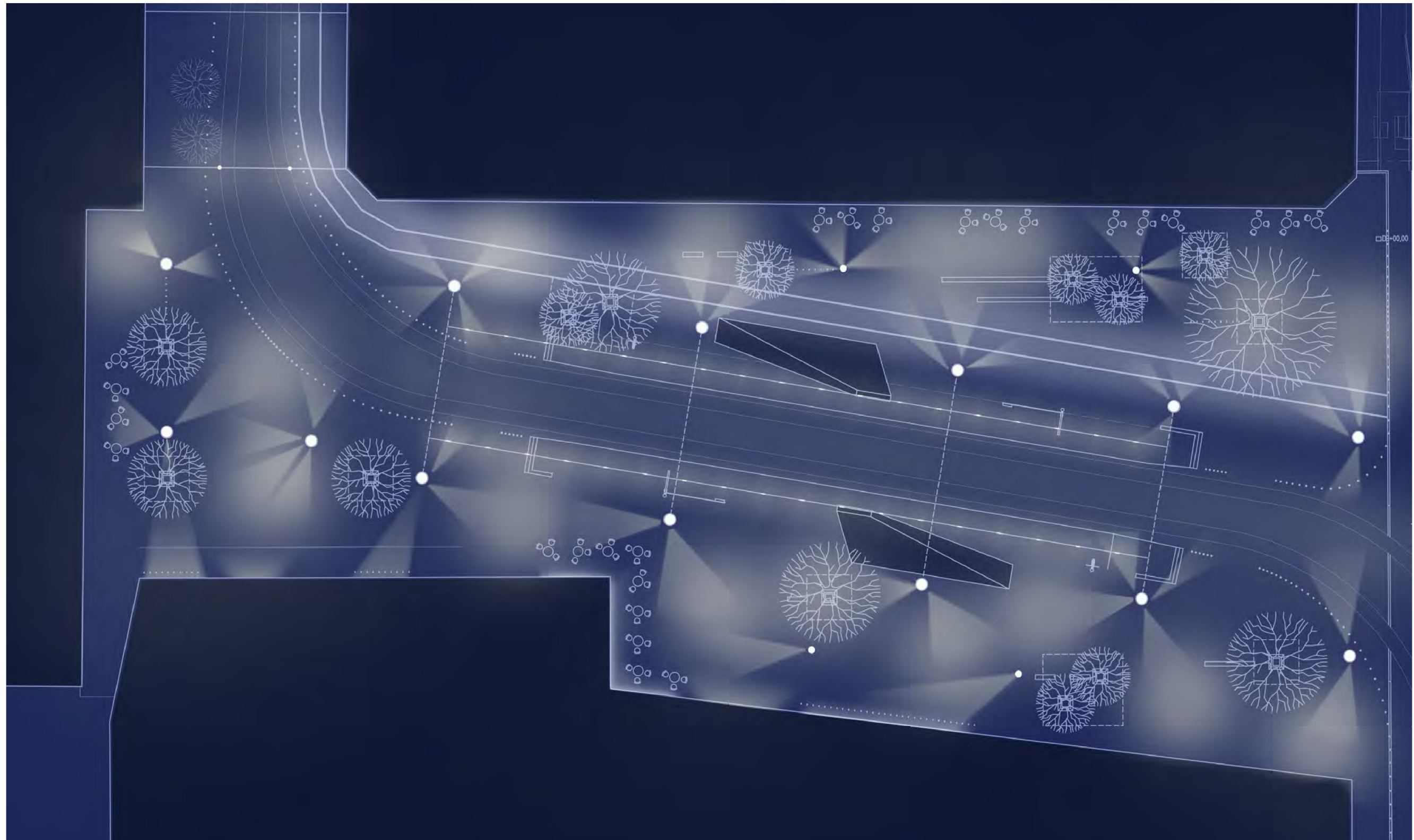
Närbild på iten smäcker linspännarmatur.

Linspännarmatur

Sektion som visar belysningskonceptet. Torgets föreslagna layout skiljer sig något från den som illustreras ovan, men belysningskonceptet är detsamma. Belysningen kommer utredas och anpassas i senare skede.

Plan som visar belysningskonceptet. Torgets föreslagna layout skiljer sig något från den som illustreras ovan, men belysningskonceptet är detsamma. Belysningen kommer utredas och anpassas i senare skede.

KARAKTÄRSFULLA VÄDERSKYDD

HÅLLPLATS

Tvärbanan hållplats kommer att bli en integrerad del av torget med en gestaltning som anknyter till tvärbanans identitet men som får egna karaktärsdrag i Kista.

Torget kompletteras med två stycken väderskydd som ersätter tvärbanans standardväderskydd. Stockholms trafikkontor har ansvaret över torget och ser gärna ett omsorgsfullt gestaltat skärmtak till torgets nya utformning.

På torget står två skärmtak, som sländor, i dialog, punktsymmetriskt motställda på var sida om spår. Placerade utanför plattformen för att förankra tvärbana med staden.

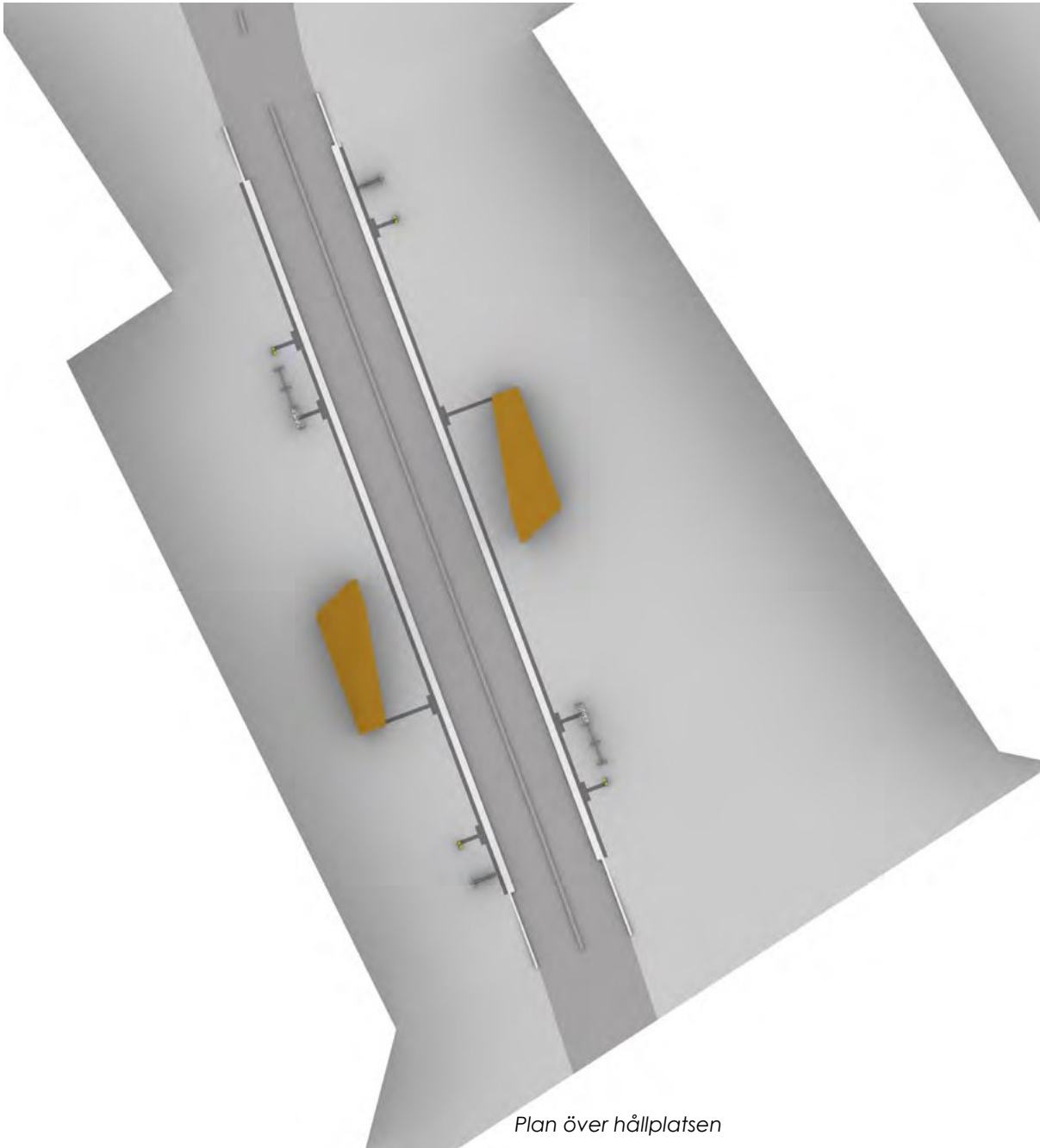
Skydden tar vara på en diagonal rörelse över torget, från entrén till Kista galleria riktar skydden blicken mot Färögatan.

PLACERING - FUNKTION

Funktionerna går över i varandra -är det väderskydd, scen, konstverk, skärmtak?? Tillhör det staden eller kollektivtrafiken, har taken bara dialog med varandra eller bygger de ett större – övergripande – skydd?

Taken dansar, och alla får vara med. Skydden är som ditflugna, med stora vingar, insekter nästan. Dansande insekter – trollsländor. Stenbecks sländor.

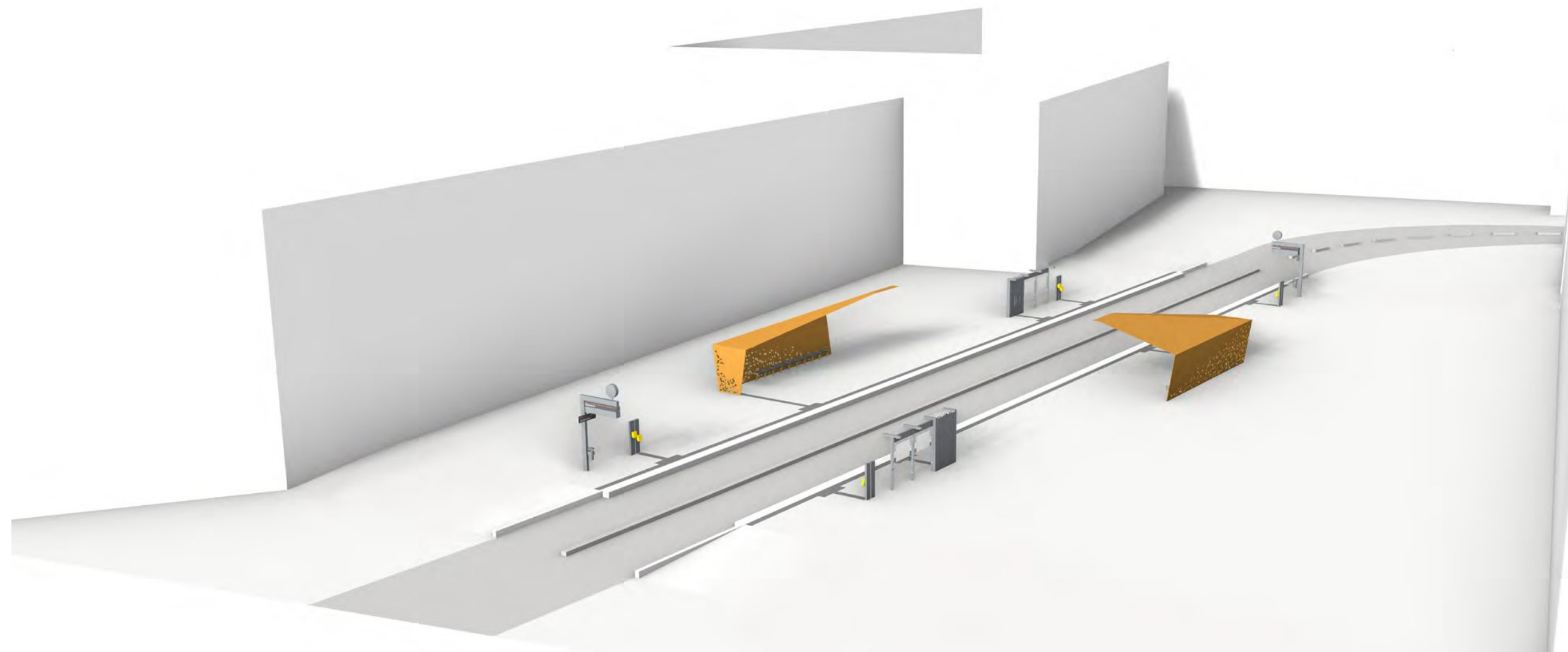
För att skydden ska uppfattas som länkande element fungerar utformningen med annan torgmöblering. Skydden i sig blir en del av möbleringen.

Plan över hållplatsen

elevation plattform

Vy från söder mot Kista Galleria och väderskydden.

FUNKTION - MATERIALITET

Väderskydden har perforering på långsidan och på gaveln för att undvika att det bildas ett mörkt hörn samt för att få till genomluftning. Resenärer ska känna sig trygga. Mönsterpassningen refererar till tvärbanans övergripande gestaltningsidé men även till binära koder.

Gaveln är tjockare för att rymma teknik (kontaktdosor, el dragning).

Färgsättningen är tagen från tvärbanans färgsättning. Väderskydden lackeras olika på in- och utsida. Färgerna speglas på de två motstående väderskydden.

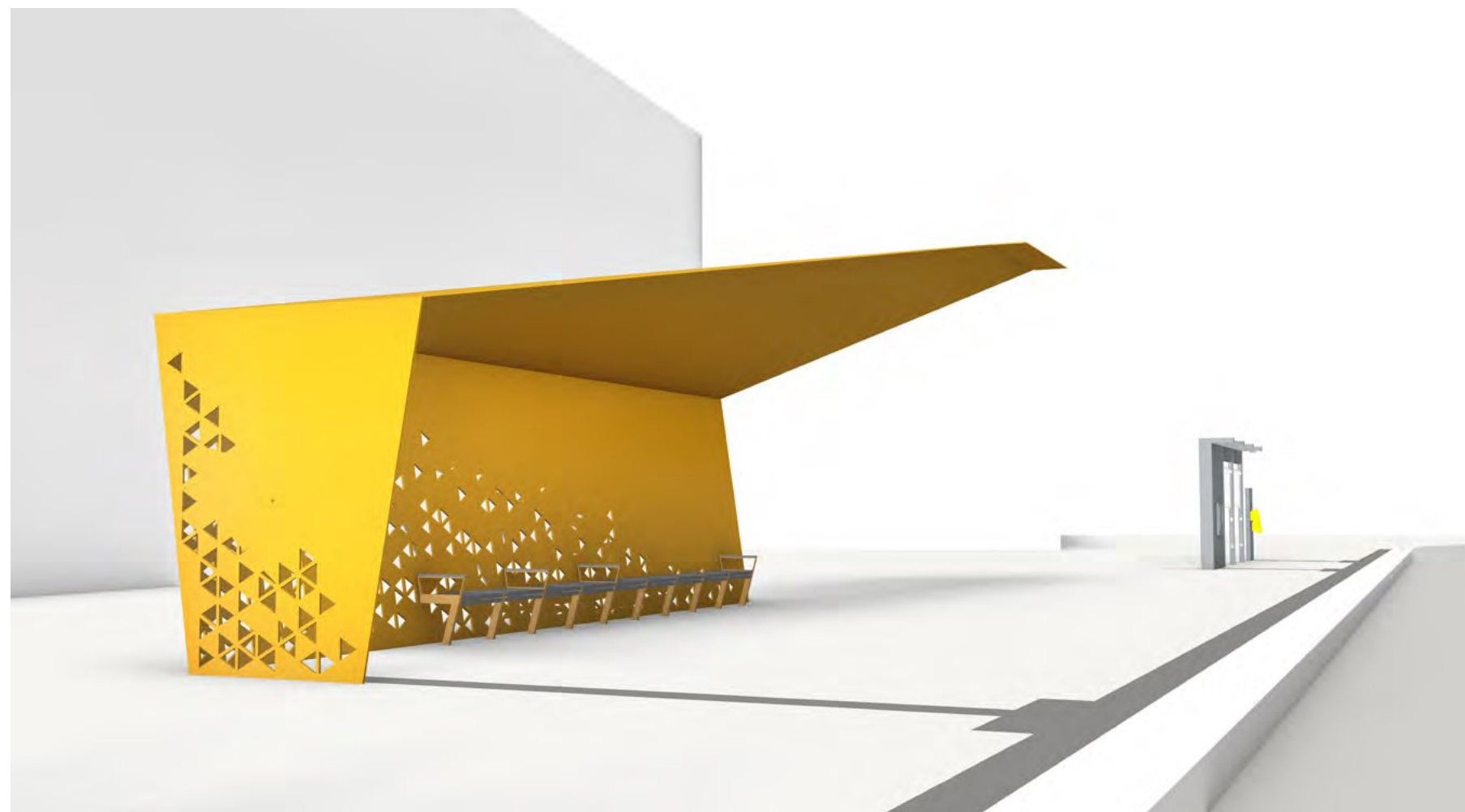
Skötsel och underhåll ska vara enkelt. Skydden är robusta och innehåller få detaljer och delar som kan bli skadade. I utformningen har vi tagit hänsyn till underhåll, påkörning, tvätt, klottersanering, reparation.

Skydden har en enkel form med fasetterade ytor. Geometrin består av en låda vars tak har dragits ut och upp, sidorna är snedställda för att förstärka dynamiken och känslan av rörelse.

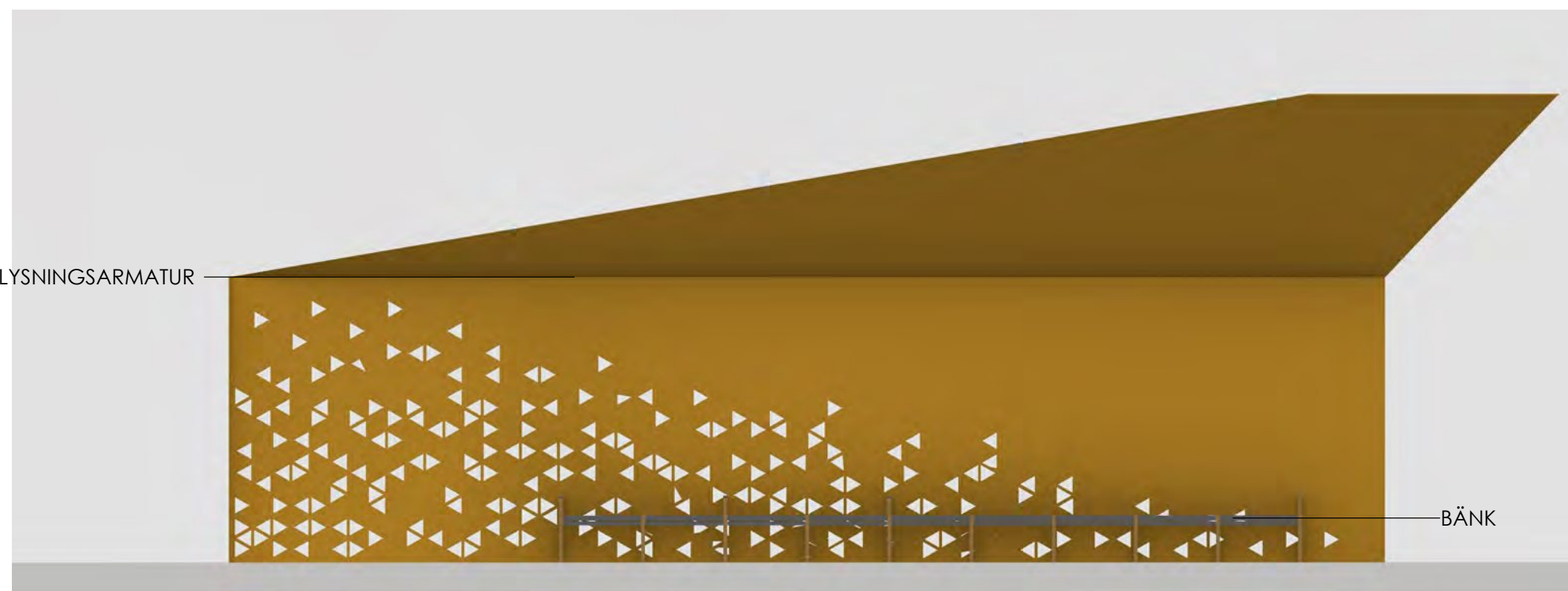
Det finns ingen bärande konstruktion. Skalet är så styvt att den bär sig själv.

Materialet är 20mm tjock fartygsplåt. Skydden kan vara hopsvetsade i fabrik eller monterade på plats med dolda och infärgade infästningar.

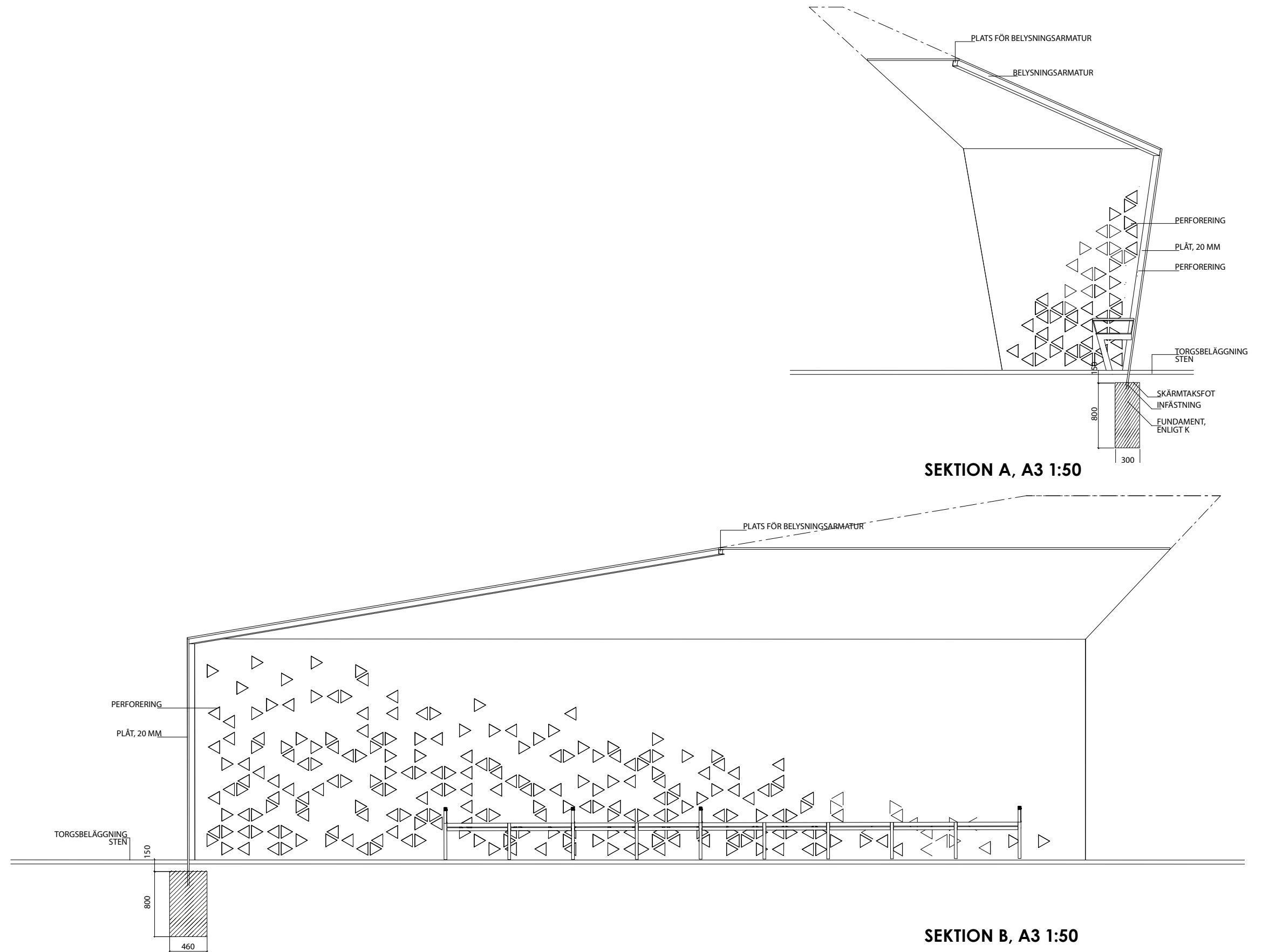
Exakt detaljering och dimensionering tas fram i ett senare skede.

BELYSNINGSARMATUR

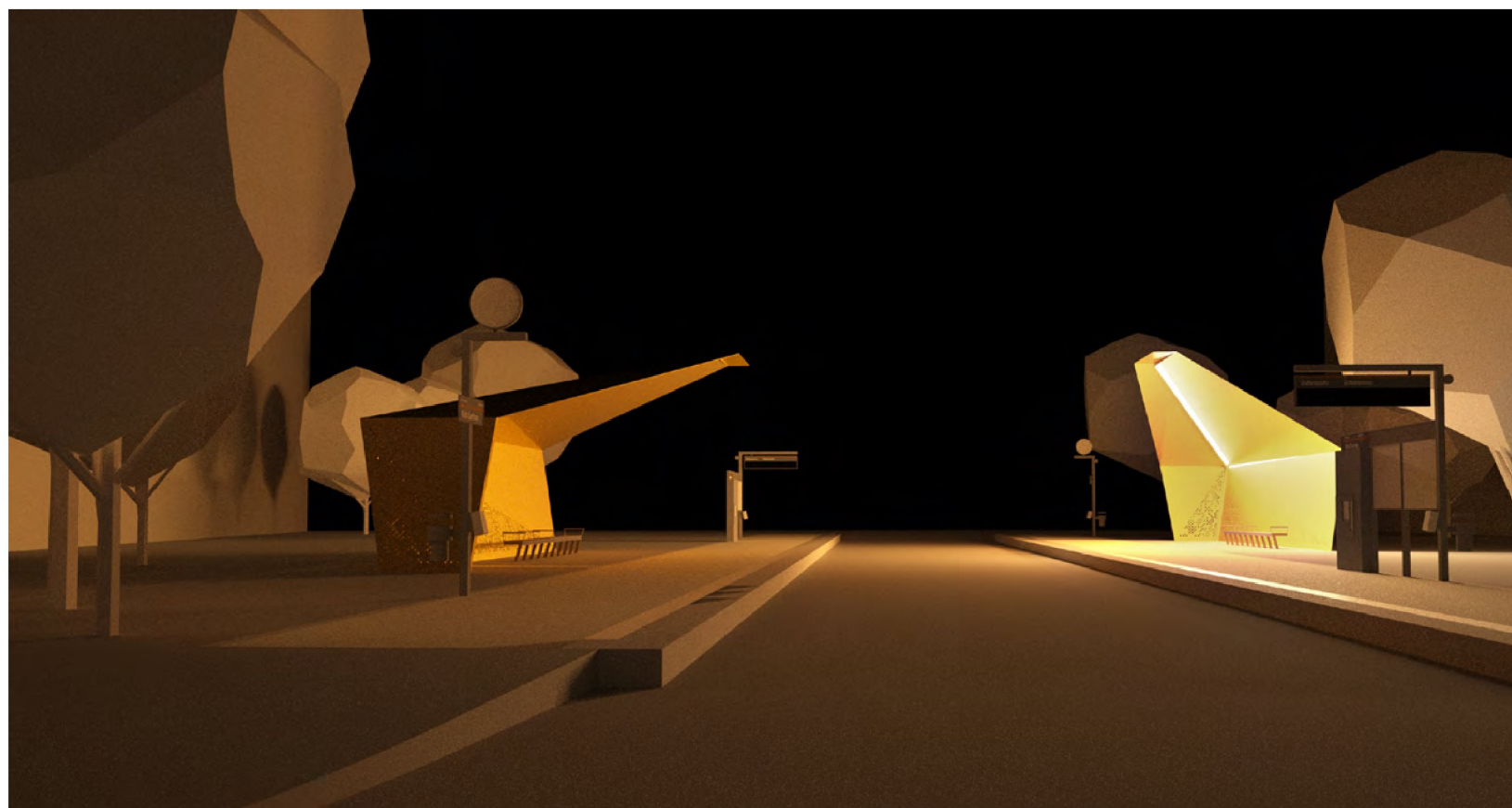
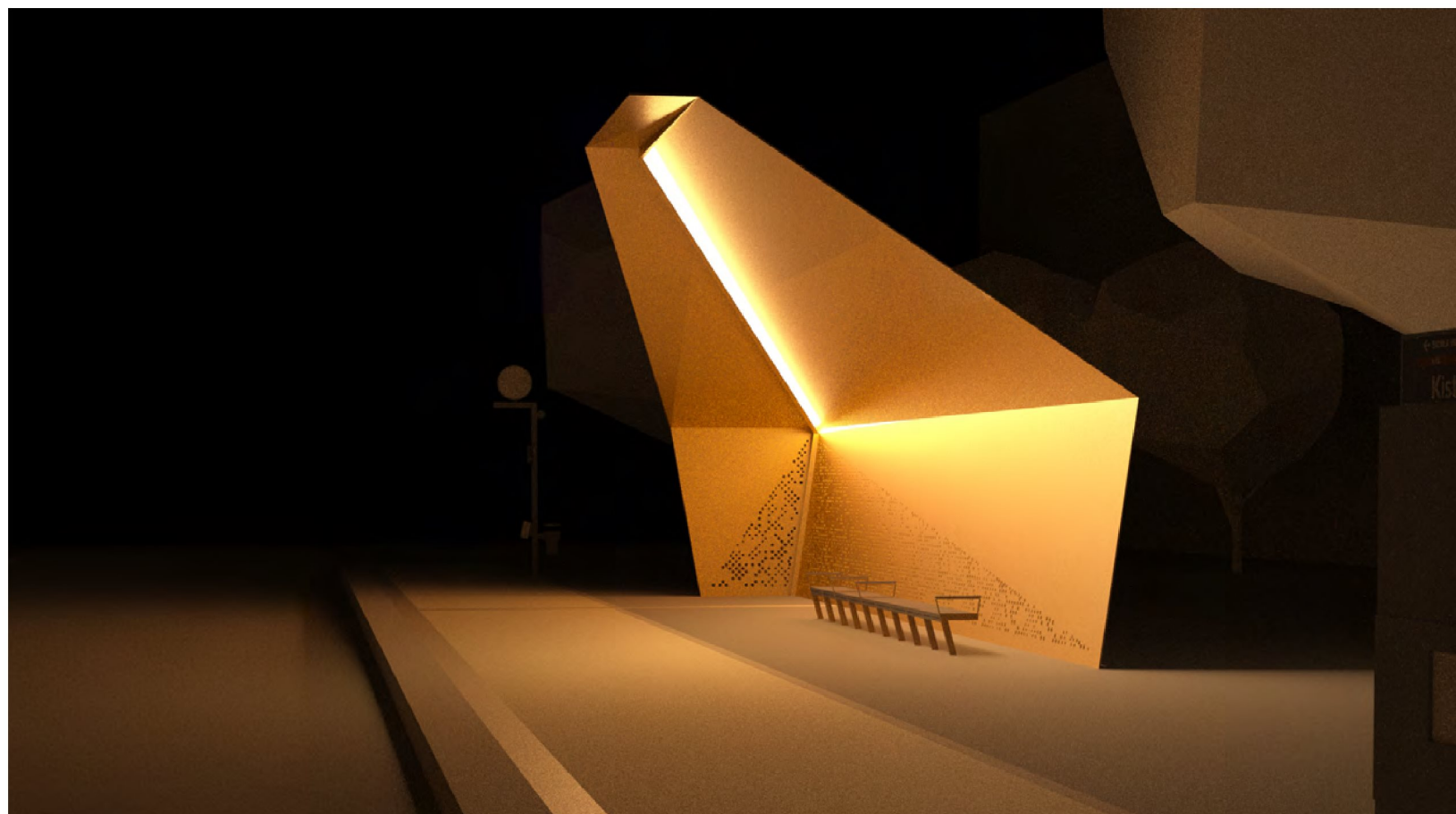

BÄNK

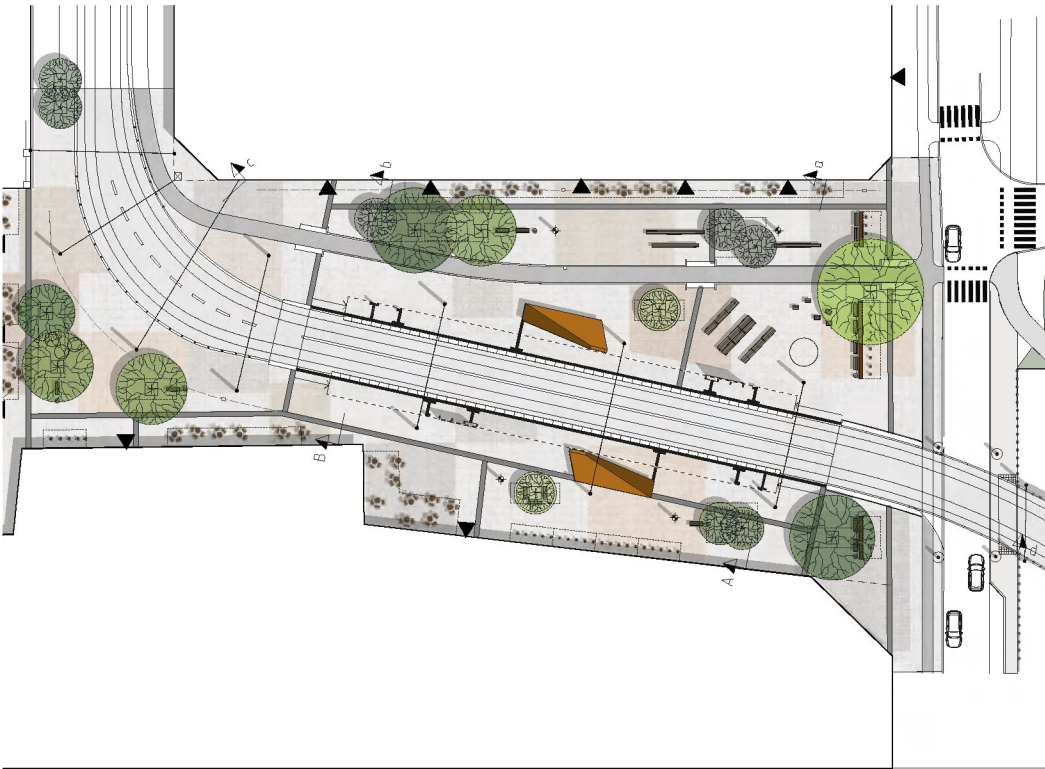
MATERIALITET - LJUS

Belysningen i väderskydden består av en lineär armatur som sitter infäst bakom en list i taket. Armaturen ger ett släpljus över takets, brantare inre del. Ljuset spiller över på golvytan i väderskyddet, på väggarna men kommer även att sippra ut genom perforeringen och bildar ett mönster på torget bakom.

REFERENSER

Utsikts plattform, Århus, Dorte Mandrup arkitekter.
Busshållplatser Rotterdam, MAXWAN architects
Scen 'fjärilen' Rålandshovsparken, Elli Hemberg.

JAN STENBECKS TORG I KISTA- Program för torget
Trafikkontoret, Stockholms stad + Trafikförvaltningen, Region Stockholm
2020-12-14

FORTSATT ARBETE

- Hur cykelbanan som löper utmed Färögatan ska **ansluta till cykelnätet** är under fortsatt utredning.
- **Dagvattenhanteringen** och hur stora volymer som trädplanteringen kan rymma kommer att detaljstuderas i kommande skede.
- **Belysningskonceptet** ska anpassas till den bearbetade utformningen av torget. Exakt var stolpar placeras kommer detaljstuderas i kommande skede.
- Framkomligheten för **räddningstjänsten** måste säkras i torgets möblering. Brandskyddslaget har gjort en snabb syn av detta program och framförde följande synpunkter:
 - Själva sträckningen av spårvägen bör inte inverka på möjligheten att exempelvis nyttja räddningstjänstens stegutrustning för utrymning i kringliggande byggnader.
 - Spårvägens sträckning medger också att räddningsfordon kan nå fram till byggnaderna, eller ställa upp brandbilar inom 50 meter från angreppsvägar in i byggnaderna.
 - Utformningen måste beakta att träd, växtligheter eller möblering inte begränsar räddningstjänstens framkomlighet till kringliggande byggnader. Exempelvis kan den planerade utformningen av torget söder om spårvägen vara problematisk vid infart från Färögatan. GC-vägens bredd på torget rymmer inte räddningsfordon.
 - Den nya utformningen av torget påverkar räddningstjänstens möjligheter att nå entrén till Kista Galleria eftersom enda tillgängliga vägen kommer vara från Kistagången.

Samtliga ovanstående punkter är viktiga att beakta i kommande planering. Ytterligare synpunkter är att förvänta i samband med samrådet.

